

Analýza postavení investičního a kapitálového životního pojištění

Lucie Zezulová

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie ZEZULOVÁ**
Osobní číslo: **M07941**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Analýza postavení investičního a kapitálového životního pojištění**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Proveďte literární průzkum v oblasti pojišřovnictví a na základě těchto výsledků charakterizujte investiční a kapitálové životní pojištění.

II. Praktická část

- Proveďte průzkum současné nabídky investičního a kapitálového životního pojištění v České podnikatelské pojišřovně, a. s. Vienna Insurance Group.
- Porovnejte v rámci této pojišřovny vybrané produkty investičního a kapitálového životního pojištění.
- Srovnejte tyto produkty s produkty jiných vybraných pojišřoven.
- Aplikujte zjišřené poznatky v investičním a kapitálovém životním pojištění na konkrétním příkladě.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] CIPRA, T. Zajištění a přenos rizik v pojišťovnictví. 1. vyd. Praha: Grada, 2004. 260 s. ISBN 80-247-0838-8.
[2] ČÁMSKÝ, F. Pojistná matematika v životním a neživotním pojištění. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 115 s. ISBN 80-210-3385-1.
[3] DAÑHEL, J. Pojistná teorie. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.
[4] DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
[5] MESRŠMÍD, J. Životní pojištění. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 104 s. ISBN 80-247-0146-4.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Polách
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 4. dubna 2011
Termín odevzdání bakalářské práce: 20. května 2011

Ve Zlíně dne 4. dubna 2011

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA

BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
 - bez omezení;
 - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užit své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 13.5.2011

..... Zetulova Lucie

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce „Analýza postavení investičního a kapitálového životního pojištění“ se zabývá charakteristikou investičního a kapitálového životního pojištění ve vybraných pojišťovnách a zhodnocením produktů, které tyto pojišťovny nabízejí. Teoretická část definuje životní pojištění, zaměřuje se na jeho historii a obecně popisuje produkty životního pojištění, zejména investiční a kapitálové životní pojištění. Dále se zabývá problémy, které jsou v rámci tohoto pojištění v České republice. Cílem praktické části je popsání vývoje pojištěnosti a produktů u vybraných pojišťoven. U těchto pojišťoven bude provedena analýza produktů investičního a kapitálového životního pojištění, dále bude provedeno srovnání možností připojištění.

Klíčová slova: životní pojištění, investiční a kapitálové životní pojištění, pojistné plnění, pojistná částka, pojistitel

ABSTRACT

The bachelor thesis „Analysis of the position of investment and capital life insurance“ deals with the characteristics of investment and capital life insurance in selected insurance companies and with evaluation of products which are offered by these companies. The theoretical part defines life insurance, focuses on its history and general description of life insurance, especially investment and capital life insurance. It also deals with problems that exist within this insurance in the Czech Republic. The aim of the practical part is to describe the development of insurance and products of selected insurance companies. By the means of these companies the analysis of products of investment and capital life insurance will be carried out, the comparison of their options of additional insurance will be carried out too.

Keywords: life insurance, investment and capital life insurance, insurance benefit, sum insured, Insurer

Především bych chtěla poděkovat panu Ing. Jiřímu Poláchovi za ochotu a vstřícnost a za velmi cenné rady a připomínky při konzultacích a vedení mé bakalářské práce.

Dále také kolektivu zaměstnanců z České podnikatelské pojišťovny, a.s. a paní Zdence Trnové z Kooperativy pojišťovny, a.s. za poskytnutí materiálů a rad k praktické části mé bakalářské práce a hlavně za čas, který mi věnovali.

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 HISTORIE POJIŠTĚNÍ.....	13
1.1 HISTORIE ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	13
1.1.1 Historie v Českých zemích.....	14
2 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	16
2.1 STRUKTURA CENY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	17
2.2 POSTUP PŘI VÝPOČTU POJISTNÉHO.....	23
2.2.1 Použitá označení (symbolika)	23
2.2.2 Pojištění pro případ dožití věku $x + n$	23
2.2.3 Pojištění na dožití věku $x + n$ s několika výplatami v různých časových obdobích	24
2.2.4 Pojištění pro případ smrti - trvalé.....	24
2.2.5 Pojištění pro případ smrti - dočasné.....	24
2.2.6 Pojištění pro případ smrti - odložené	25
2.2.7 Pojištění pro případ smrti - odložené, dočasné	25
2.2.8 Smíšené pojištění	26
3 POJISTNÁ ODVĚTVÍ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	27
3.1 ODVĚTVÍ ŽIVOTNÍCH POJIŠTĚNÍ DLE ZÁKONA.....	27
3.1.1 Pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ dožití nebo smíšené pojištění pro případ smrti nebo dožití	27
3.1.2 Svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí.....	27
3.1.3 Důchodové pojištění.....	27
3.1.4 Pojištění podle bodu 1 - 3 spojené s investičním fondem - jedná se o tzv. investiční životní pojištění (<i>unit-linked insurance</i>).....	28
3.1.5 Kapitálové činnosti.....	28
3.1.6 Pojištění pro případ úrazu nebo nemoci, je-li doplňkem pojištění podle bodů 1 - 5	29
3.1.7 Ve směrnicích EU figurují ještě některá další odvětví životních pojištění, např.:.....	29
3.1.7.1 Pojištění dlouhodobé péče	29
3.1.7.2 Tontinní operace	29
3.1.7.3 Správa penzijních fondů	29
3.1.7.4 Pojištění prováděné životními pojišťovny na jejich vlastní riziko (sociální pojištění).....	29
3.2 ODVĚTVÍ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ - POJIŠTĚNÍ OSOB	30
3.2.1 Investiční životní pojištění	30
3.2.1.1 Výhody a nevýhody investičního životního pojištění	31
3.2.1.2 Fungování IŽP.....	31
3.2.1.3 Výplata IŽP	32
3.2.1.4 Daňová uznatelnost.....	32
3.2.2 Kapitálové životní pojištění	33
3.2.2.1 Výhody a nevýhody kapitálového životního pojištění.....	33

3.2.2.2	Fungování KŽP	33
3.2.2.3	Výplata KŽP	34
3.2.2.4	Daňové zvýhodnění KŽP	34
3.2.3	Investiční versus kapitálové životní pojištění	34
4	DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	36
4.1	VYMEZENÍ, ROZSAH A UPLATŇOVÁNÍ DAŇOVÝCH ÚLEV SOUKROMÉHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	37
4.1.1	Poplatník - fyzická osoba	37
4.1.2	Zaměstnanec, jemuž hradí celé pojistné zaměstnavatel	37
4.1.3	Část pojistného hradí zaměstnanec, část platí zaměstnavatel	37
4.1.4	Daňová úprava pro zaměstnavatele.....	37
II	PRAKTICKÁ ČÁST	38
5	VÝVOJOVÉ TENDENCE NA POJISTNÝCH TRZÍCH.....	39
5.1	POJIŠTĚNOST A VÝVOJ POJIŠTĚNOSTI	40
5.1.1	Vývoj pojištěnosti v podmínkách České republiky.....	40
5.1.2	Vývoj pojištění osob v ČPP, a.s. v roce 2009	42
5.1.3	Vývoj pojištění osob v Kooperativě pojišťovně, a.s. v roce 2009	43
6	PROBLÉMY ČESKÉHO TRHU ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	44
7	CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH POJIŠŤOVEN A JEJICH PRODUKTŮ V IŽP A KŽP.....	46
7.1	ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA, A.S.	46
7.1.1	Produkty investičního životního pojištění.....	46
7.1.2	Stručná charakteristika produktů IŽP	47
Evropská jistota.....	47	
Evropská penze PLUS - Důchodový program	47	
Evropská penze PREMIUM - Důchodový program s bonusem	47	
Výběrové životní pojištění MAXIMUM Plus	47	
Výběrové životní pojištění MAXIMUM 3	48	
7.1.3	Produkty kapitálového životního pojištění.....	48
7.1.4	Stručná charakteristika produktů KŽP	48
Životní pojištění s Filipem PLUS	48	
Životní pojištění s Filipem KOMFORT	49	
Pojištění GARANT	49	
Životní pojištění s Filipem V.I.P.....	50	
Životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE.....	50	
7.1.5	Charakteristika vybraných produktů investičního a kapitálového životního pojištění.....	51
Evropská jistota.....	51	
Životní pojištění s Filipem PLUS	53	
7.2	KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA, A.S.	56
7.2.1	Charakteristika vybraných produktů investičního a kapitálového životního pojištění.....	56
Univerzální životní pojištění PERSPEKTIVA	56	
Kapitálové životní pojištění HARMONIE.....	59	
8	SROVNÁNÍ VYBRANÝCH PRODUKTŮ IŽP A KŽP V RÁMCI ČPP.....	61

8.1	MODELOVÝ PŘÍKLAD IŽP	61
8.2	MODELOVÝ PŘÍKLAD KŽP	62
8.3	SROVNÁNÍ IŽP A KŽP	63
8.3.1	Srovnání pojistných podmínek.....	64
8.3.2	Srovnání cen pojištění a připojištění u modelových příkladů ČPP.....	65
9	SROVNÁNÍ VYBRANÝCH PRODUKTŮ IŽP A KŽP MEZI ČPP A KOOPERATIVOU.....	67
9.1	KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	67
9.2	INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	68
	ZÁVĚR	70
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	71
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	74
	SEZNAM OBRÁZKŮ	75
	SEZNAM TABULEK.....	76
	SEZNAM PŘÍLOH.....	77

ÚVOD

Pro zpracování své bakalářské práce jsem si vybrala téma Analýza postavení investičního a kapitálového životního pojištění. Toto téma jsem si vybrala z důvodu, že v posledních letech se životní pojištění jak ve světě, tak i u nás neustále rozvíjí kupředu a na trhu existuje řada pojišťoven a institucí, které nabízejí různé produkty zabývající se touto problematikou.

Jak investiční, tak také kapitálové životní pojištění poskytuje hlavně pojištění pro případ smrti a pro případ dožití s různými typy připojištění, které si klient může volit dle svého uvážení. Hlavním rozdílem mezi těmito typy pojištění je fakt, že v investičním pojištění má klient možnost vkladu pojistného do různých podílových fondů, kde je možnost zhodnocení vložených peněz. Kapitálové pojištění se vesměs zaměřuje na krytí finančních potřeb ve stáří a zajištění např. úvěrů nebo hypoték pro případ nenadálé události, kdy by u pojištěného nastala situace, při které by nebyl schopen krytí zajistit.

Teoretická část se zaměřuje na provedení literárního průzkumu v oblasti životního pojištění. Popsání historického vzniku a základních pojmů, forem výpočtů různých typů pojištění a daňových úlev poskytovaných státem. V rámci životního pojištění popisuje typy pojištění, zejména investičního a kapitálového a jejich vzájemného srovnání. Také se zabývá problémy, které jsou s nimi spojené v rámci českého trhu.

Zdrojem informací pro teoretickou část byla odborná literatura týkající se oblasti pojišтовnictví a internetové stránky a články popisující danou problematiku.

V praktické části jsou v rámci dvou významných pojišťoven působících na českém trhu popsány a srovnány vybrané produkty jak investičního, tak kapitálového životního pojištění, především z hlediska obsahu, finanční náročnosti, pojistných možností a možností volby připojištění. Tyto vybrané produkty investičního a kapitálového životního pojištění jsou srovnány nejprve v rámci jedné pojišťovny mezi sebou a poté mezi oběma pojišťovnami.

V praktické části jsem čerpala převážně z materiálů vybraných pojišťoven, jako jsou propagační letáky, sazebníky, pojistné podmínky vztahující se ke každému typu pojištění a brožury popisující tyto produkty. Dále jsem také čerpala informace z výročních a tiskových zpráv a internetových zdrojů, vztahujících se k tomuto tématu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE POJIŠTĚNÍ

Počátky pojištění a pojišťovnictví sahají již do starého Egypta, kde je uváděno, že kameníci uzavírali vzájemné dohody o společném krytí výdajů na pohřby z pravidelně vybíraných příspěvků (asi kolem roku 2500 před n. l.), dále že za krále Chammurabího ve staré Babylonii uzavírali majitelé karavan dohody o vzájemném krytí ztrát, jež by mohly vzniknout na plánované cestě (kolem roku 2000 př. n. l.), že ve Staré Indii se vytvářely různé druhy pojištění úvěrů v kastě obchodníků (asi 1000 let př. n. l.) atd.

Tyto tvrzení bohužel nejsou přesně doložena, tak jako není zcela průkazně doloženo tvrzení o tom, že v antickém Řecku existoval jakýsi druh „sociálního pojištění“ pro případ zmrzačení ve válce (Athény kolem roku 400 př. n. l.). [7]

1.1 Historie životního pojištění

První přesné důkazy o **existenci různých druhů životního pojištění** pochází až ze starého Říma, kde u kulturních národů vznikali různá rozmanitá sociální zařízení, které se daly považovat za předchůdce dnešních majetkových a životních pojištění. Z této doby jsou dochovány zmínky o zájmových skupinách lidí, kteří se finančně zabezpečovali pro případy nemohoucnosti nebo úmrtí a na zařízení pohřbů. Byly vytvořeny různé spolky pro poskytnutí pojistného plnění, např. na vypravení pohřbu či pro poskytnutí věna nevěstě apod. V Evropě se začíná rozvíjet pojištění společně s rozvojem obchodu a řemesel. Vznikaly tzv. gildy, které měly ve stanovách zabezpečeno vytvoření společné pokladny, z níž se vyplácela pojistná plnění, jestliže došlo k vymezené pojistné události. [10]

První dochovaná pojistná smlouva z oblasti životního pojištění byla podepsána v roce 1308, byla uzavřena mezi opatem kláštera sv. Denise v Paříži a arcibiskupem kolínským, který vyplatil klášteru 2400 livrů s tím, že mu klášter bude doživotně platit ročně důchod ve výši 400 livrů. Ve smlouvě bylo také ustanovení, že když arcibiskup zemře v průběhu prvních dvou let po uzavření smlouvy, pozůstalým bude vyplaceno 1000 livrů, avšak po srážce částek, jež již byly na důchod vyplaceny. [7]

V šestnáctém století se zrodilo životní pojištění, tak jak je známe dnes. **První zaznamenaná životní pojistka** byla uzavřena 18. června 1583. Tehdy pan Richard Martin uzavřel smlouvu na život Williama Gybbonse na 382,6 liber na pojistnou dobu 12 měsíců. Pojistné

plnění mělo být uhrazené, jestliže W. Gybbons zemře do jednoho roku. Jmenovaný zemřel 9. června 1584, takže peníze byly vyplaceny pozůstalým.

V 18. století byly v Anglii zavedeny zákony k systematictějšímu základům životního pojištění. Až do té doby mohli jednotlivci uzavírat životní pojistku na kohokoliv, např. na vojáky odcházející do války, s nadějí, že osoba zemře a majitel pojistky rychle zbohatne. Roku 1708 bylo zakázáno sázet na válku a roku 1744 byl zaveden pojem **pojistný zájem** (= *majitel pojistky musel prokázat, že smrtí pojištěného finančně tratí*).

Posledním krokem k dotvoření základů životního pojištění byly vědecké základy výpočtu pojistného na přelomu 18. a 19. století. Dvě nejdůležitější práce z této doby jsou od matematiků Edmunda Halleyho a Jamesa Dodsona. V r. 1756 odmítli pojistit Jamese Dodsona vzhledem k jeho věku - ve 46 letech to považovali za přílišné riziko. Na základě toho, se Dodson pustil do prostudování dostupných údajů o průměrné délce života, náhrobků a knih narození. Výsledkem jeho snah bylo **vytvoření tabulek prémieových sazeb** - každý si mohl nechat pojistit svůj život za určitou částku peněz na určitý počet roků. Základem bylo zaplatit paušální roční pojistné vypočítané podle věku a pojistného období smlouvy. Dodson tak rozprostřel riziko na celou skupinu a riziko klienta na období smlouvy. Vysoké náklady pojištění starších klientů se tak vyrovnaly nižšími náklady u klientů mladších. Halley na základě zkoumání farních zápisů o narození a úmrtí obyvatel sestavil první úmrtnostní tabulky. [10]

1.1.1 Historie v Českých zemích

V českých zemích bylo moderní životní pojištění zavedeno prakticky až roku 1909 v České pojišťovně. Hlavní roli přebíralo pojištění pro případ úmrtí, menší úlohu pak pojištění na dožití a s ještě větším odstupem následovalo pojištění důchodové. Stále více se prosazovalo sdružené životní pojištění pro případ smrti nebo dožití. [10]

Kromě dalších nově založených českých pojišťoven, nabízely poté životní pojištění i zahraniční pojišťovny působící na českém pojistném trhu. Přes útlum pojišťovnictví v období protektorátu za 2. Světové války byla výsledkem předválečného období existence celkem 733 pojišťovacích ústavů. Tento počet subjektů byl však zestátněn Dekretem prezidenta české republiky z 22. Října 1945. Po únoru 1948 pak byl zformován pouze jeden ústav, Československá pojišťovna, národní podnik. V roce 1991 byl pak přijat nový **zákon O pojišťovnictví 185/1991 Sb.**, který zrušil desetiletí přetrvávající monopol Československé

pojišťovny. Zákon současně zavedl instituci státního dozoru nad pojišťovnami, která působila v rámci ministerstva financí. [7]

Dnes působí na našem trhu zhruba kolem 30 velkých komerčních pojišťoven (členů České Asociace Pojišťoven), které poskytují životní pojištění a jejichž podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR představuje 98%. U většiny je ŽP v kombinaci s pojištěním úrazovým, invalidity a pojištěním dalších životních rizik. V českých podmínkách je životní pojištění stále oblíbenější pro své nesporné přednosti spočívající zejména v zajímavém zhodnocení úspor a v úsporách na dani z příjmů fyzických i právnických osob. [11]

2 CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

*„Důkazem lásky k rodině
zárukou zmnožení jmění
oporou stáří jedině
ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ“*

„Zajímavým způsobem je zachycen význam životního pojištění na omítce paláce Koruna v Praze, jenž byl v období první republiky sídlem stejnojmenné pojišťovny.“

Životní pojištění zahrnuje krytí rizik, které ohrožují životy lidí. V rámci těchto pojištění se uplatňují výplaty pojistných plnění v případě pojistných událostí, které se dotýkají života pojištěných osob nebo jiných osob.

V životním pojištění jsou kryty dvě základní události, a to **úmrtí** a **dožití** a jejich kombinace. [2]

- **úmrtí** - v případě úmrtí pojištěného vzniká osobě, kterou pojištěný určil ve smlouvě nárok na sjednané plnění
- **dožití** - nárok na plnění vzniká pojištěnému buďto v případě dožití se určité události (svatba, vstup na vysokou školu) nebo věku sjednaného dle smlouvy [9]
- **smíšené životní pojištění** - je kombinací pojištění pro případ smrti a pojištění pro případ dožití

V dřívější době se v životním pojištění hlavně přikládal význam finančnímu zajištění potřeb finančně závislých osob (manželka, děti) při úmrtí pojištěného, který byl živitelem rodiny. V současné době se stalo ŽP jednou z možností, jak lze zabezpečit sebe a své blízké pro případ neočekávaných událostí a zároveň si naspořit prostředky k zajištění se ve stáří (ŽP se zde projevuje formou spořicího nástroje). ŽP tím, že zahrnuje krytí pojistného nebezpečí úmrtí a dožití prostřednictvím sjednání určité velikosti pojistné částky zvolené pojistníkem plní vedle vlastního krytí rizik také úspornou funkci, může být tedy chápáno jako spořicí a investiční instrument, neboť životní pojištění vytváří specifickým způsobem úspory. ŽP je také podpořeno ze strany státu - obvyklé je uplatňování daňového zvýhodnění pro pojištěné v životním pojištění. [2]

2.1 Struktura ceny životního pojištění

1. **riziková složka pojistného** - je určena k pokrytí pojistného plnění při úmrtí, velikost této složky se odvíjí od pravděpodobnosti úmrtí a jejího vývoje v průběhu pojistné doby, délky pojistné doby a velikosti sjednané pojistné částky
2. **rezervotvorná složka pojistného** - slouží k pokrytí pojistného plnění při dožití se sjednaného okamžiku pojištěným
3. **kalkulované správní náklady** - slouží na pokrytí nákladů, které jsou potřebné ke správě životního pojištění [2]

Pojistné v životním pojištění může být sjednáno v pojistné smlouvě jako:

- *pojistné jednorázové* - je zapláceno najednou při uzavření pojistné smlouvy
- *běžné pojistné* - platí se vždy na začátku dohodnutých období (měsíčně, čtvrtletně, pololetně, ročně)

brutto (celkové) pojistné		
netto (ryzí) pojistné		správní náklady
rezervotvorná (spořivá) složka	riziková složka	správní náklady

Tab. 1 Struktura ceny v životním pojištění [2]

Velikost netto pojistného v ŽP můžeme určit na základě následujících faktorů:

- velikosti sjednané pojistné částky
- úrovně technické úrokové míry
- ohodnocení rizika neboli pravděpodobnosti úmrtí

Pojistnou částku si určuje pojištěný ujednáním v pojistné smlouvě (je závislá na finančních možnostech pojištěného).

Při *hodnocení rizika* se vychází z faktorů ovlivňujících pravděpodobnost úmrtí. Mezi tyto faktory patří:

- věk, ve kterém pojištěný vstupuje do pojištění
- délka pojistné doby
- pohlaví pojištěného

- aktuální zdravotní stav
- způsob života pojištěného

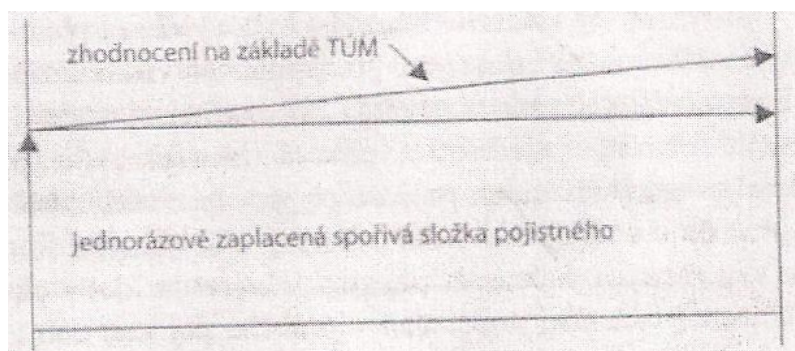
Všechny tyto faktory jsou posuzovány při určování netto pojistného v ŽP, v některých případech mohou vést k odmítnutí sjednání životního pojištění pro určitého klienta ze strany pojišťovny, může se tomu stát např. v případě nepříznivého zdravotního stavu, kdy je pravděpodobnost úmrtí příliš vysoká. [2]

Také *úmrtnostní tabulky* jsou pro pojišťovny při výpočtu výše pojistného velmi důležité. Je zde zohledněna pravděpodobnost, že se osoba v určitém věku dožije věku konce sjednání pojištění. Ve vývoji úmrtnosti jsou rozdíly mezi muži a ženami, kdy úmrtnost žen se v průměru vyvíjí příznivěji, z toho důvodu je u nich netto pojistné nižší než u mužů. [5]

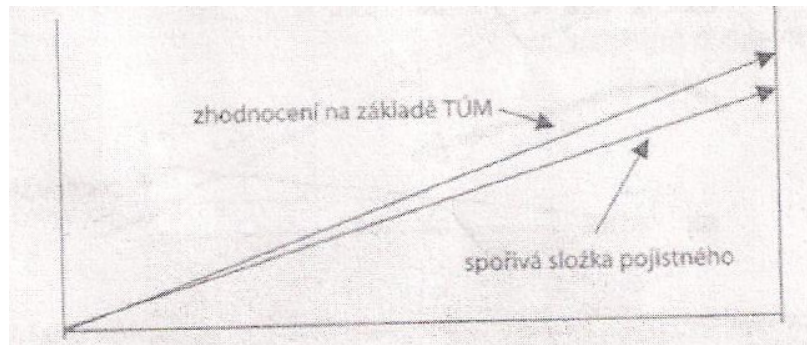
Technická úroková míra představuje v konstrukci životního pojištění cenotvorný faktor a současně zaručuje minimální zhodnocení prostředků vkládaných do životního pojištění (zejména jeho rezervotvorné složky). TÚM ovlivňuje velikost netto pojistného (čím je vyšší, tím je nižší pojistné a naopak). Velikost TÚM určuje pojišťovna s ohledem na možné dosažené zhodnocení technických rezerv životního pojištění na finančním trhu, ale zároveň je její velikost regulována ze strany státu (právní úpravou je stanoven horní limit - dle vyhlášky č.303/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů). V současné době je horní limit TÚM míry 2,4%. [2]

Zhodnocení TÚM :

- a) Při jednorázově zaplaceném pojistném

b) Při běžně placeném pojistném

Obr. 1 Technická úroková míra z rezervotvorné složky pojistného [2]

(garantovaná po celou pojistnou dobu)

Velikost pojistného plnění je v životním pojištění dána sjednanou pojistnou částkou a může být zvýšena o předem neznámý podíl na zisku (na výnosech). [2]

Zisk mohou představovat:

- Vyšší výnosy z investování
- Přebytek nad kalkulovaným rizikem, při příznivém škodním průběhu
- Úspory správních nákladů

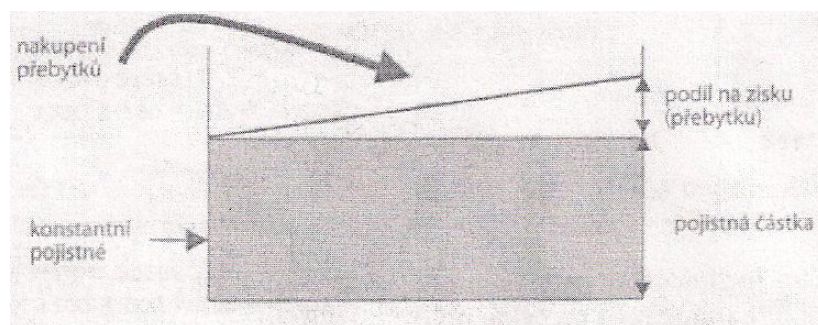
Pojišťovna dosahuje zisku z životního pojištění v tom případě, že skutečné výnosy z investování prostředků pojistně technických rezerv životního pojištění na kapitálovém trhu budou vyšší než kalkulovaná technická úroková míra uvedená v pojistných smlouvách. Vedle toho pojišťovna dosahuje také tzv. technického zisku, tedy přebytku nad kalkulovaným rizikem v případě příznivějšího škodního průběhu než byl kalkulován - skutečná úmrtnost se vyvíjela příznivěji než zakalkulovaná v ceně (z pohledu pojišťovny toho může být také dosaženo použitím výhodnějších technických podkladů, tj. zejména úmrtnostních tabulek, které obsahují výhodnější údaje o pravděpodobnosti úmrtí a dožití než je skutečnost, příkladem mohou být starší úmrtnostní tabulky nebo tabulky vzniklé úpravou - tak si pojistitelé vytváří rezervu pro případ, že by skutečná úmrtnost byla vyšší než předpokládaná). Zisku může být také dosaženo při úspoře správních nákladů, kdy skutečné správní náklady budou nižší než správní náklady zakalkulované v ceně.

V pojistných smlouvách bývá ujednání o velikosti zisku připisovaného pojištěným. Zisk bývá z větší části (až z 90%) rozdělován mezi pojištěné, a to různými formami. [2]

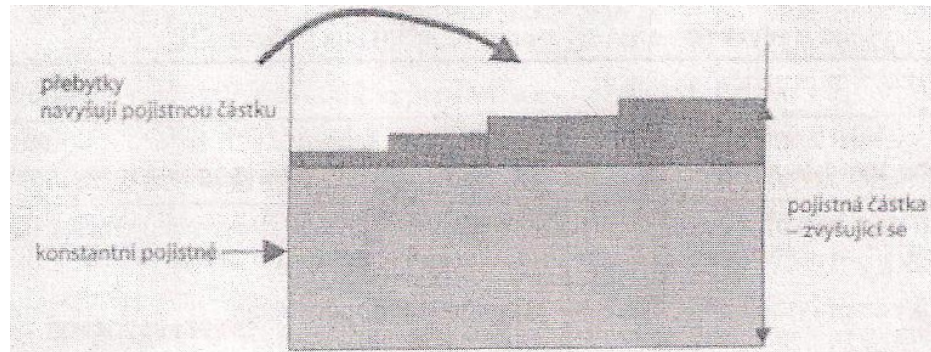
Např.:

- Pomocí prémie k vypláceným pojistným plněním
- Zkrácením doby placení pojistného
- Snížením placeného pojistného v průběhu pojistné doby
- Prostřednictvím dalšího pojištění placeného z podílu na zisku
- Prostřednictvím spoření pro pojištěného

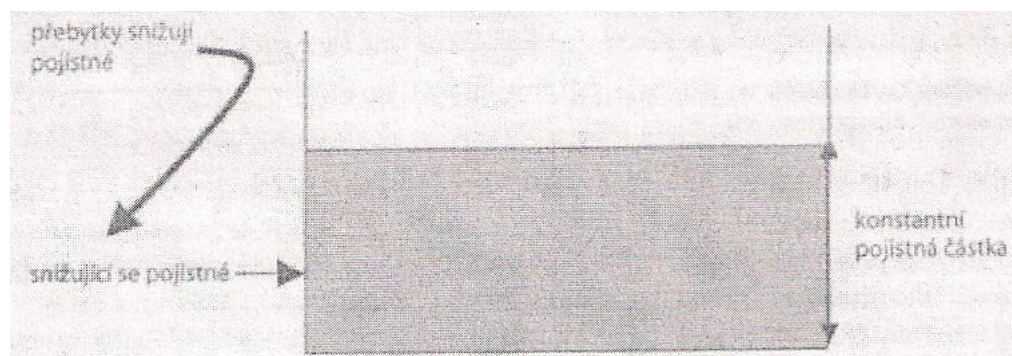
a) Připsání ve prospěch pojištěného

b) Zvyšování pojistné částky v souvislosti s uplatněním podílu na zisku

c) Snižování pojistného v důsledku uplatnění podílů na zisku

Obr. 2 Rozdělení zisků (přebytků) ze životního pojištění pojištěným [2]

V pojistných podmínkách v České republice můžeme nalézt jeden konkrétní popsany způsob podílu na zisku, který je používán několika významnými pojišťovnami. Jedná se o **podíl na investičním výnosu**.

Pojistník se podílí na vyšším zhodnocení, než bylo kalkulováno při výpočtu pojistného, neparticipuje ale na výnosu z úspory nákladů nebo posmrtnosti.

Na základě dosaženého hrubého ročního výnosu na pojistné rezervě může pojišťovna vypočítat čisté zhodnocení podílu na zisku pomocí 3 parametrů:

- Technické úrokové míry (TÚM)
- Poplatku za správu matematické rezervy (PzS)
- Koeficientu výsledného dělení mezi pojišťovnou a pojistníkem (koef)

Ty pak dosazujeme do následující rovnice:

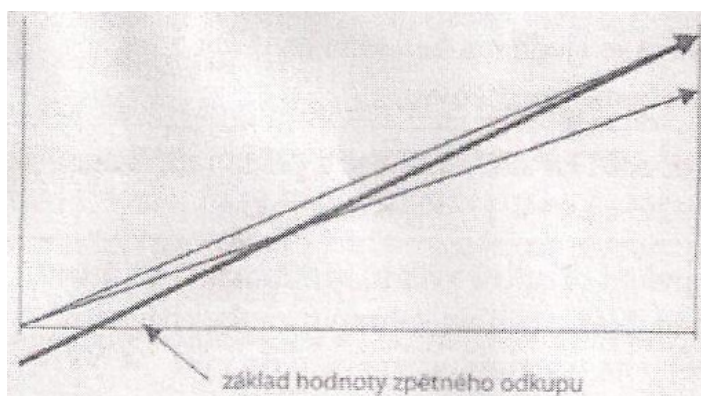
$$\text{Čisté zhodnocení} = (\text{hrubé zhodnocení} - \text{TÚM} - \text{PzS}) * \text{koef}$$

Od celkového zhodnocení se odečte TÚM (z důvodu, že její výše je již zohledněna v garantované pojistné částce) a poplatek za správu rezervy. Výsledek se rozdělí v určitém poměru mezi pojistníkem a pojišťovnou. Častým používaným poměrem je 90:10. Tomuto poměru odpovídá hodnota parametru koeficientu, to znamená 0,9 (90%). Hodnota TÚM se v současnosti pohybuje od 2% do maximálně Ministerstvem financí stanovených 2,4%. U poplatku za správu rezervy se nám pohybuje hodnota od 0% do 2%. Hodnota tohoto parametru je tedy nejdůležitější pro výši podílu na zisku (tedy kromě skutečného dosaženého hrubého zhodnocení).

Podíl na investičním výnosu - přidaná hodnota:

Pokud známe čisté zhodnocení, vynásobíme jím hodnotu průměrné rezervy a získáme tak podíl na zisku. Pojišťovna může s tímto podílem nakládat různě, např. ho ihned vyplatit pojistníkovi. Většinou se používá k navýšení pojistné ochrany. Pojišťovna vezme v úvahu výši podílu, zbývající dobu pojištění, aktuální věk klienta a navýší sjednanou pojistnou částku. Pojišťovna přistupuje k hodnotě podílu na zisku jako k jednorázovému pojistnému. Za zvýhodněnou (netto) sazbu dopočítává odpovídající pojistnou částku. [12]

Pokud by nastala situace, že pojistník nemůže platit běžné pojistné, může dojít k redukci pojistné částky nebo pojistné doby. Pojistník může také žádat o zrušení pojištění, to je spojeno s výplatou tzv. odbytného. **Odbytné (odkupné) - zpětný odkup životní pojistky**, se uplatňuje při předčasném ukončení platnosti pojistné smlouvy ze strany pojistníka. Odbytné = částka rezerv pojistného s odpočtem neamortizovaných nákladů správní režie a tzv. manipulačního poplatku. Konstrukce odbytného slouží k motivaci pojištěného, aby sjednané ŽP předčasně neukončoval. [2]

Obr. 3 Určení základu pro hodnotu odbytného, tzn. vývoj prostředků na krytí pojistné částky při dožití po odečtení umořených nákladů [2]

V rámci ŽP může být umožněno uplatnění tzv. **zproštění od placení pojistného (liberace)**, a to v případě, že by byl pojištěnému během trvání pojištění přiznán plný invalidní důchod ze sociálního pojištění. Také může být uplatněno tzv. **pojištění s výhradou** - kdy se při předčasném ukončení pojištění ze stejného důvodu automaticky vrací podstatná část doposud zaplaceného pojistného.

Při provozování ŽP reagují pojišťovny určitým způsobem na inflaci, např. provádějí každoroční valorizaci nebo je zde možnost zvyšování pojistné částky na základě dobrovolného zvyšování pojistného odpovídajícího meziroční míře inflace. Určitou reakcí na inflační prostředí je také přepisování zisku ze životního pojištění pojištěným. Na inflaci také reagují pojišťovny zaváděním nových modifikovaných forem ŽP, zejména tzv. univerzálního životního pojištění.

Při uplatňování životního pojištění se přikládá význam zejména na krytí rizika dožití jako alternativního nástroje pro krytí potřeb ve stáří, stát podporuje sjednávání ŽP prostřednictvím daňových zvýhodnění životního pojištění. [2]

2.2 Postup při výpočtu pojistného

1. Zjištění druhu životního pojištění (je třeba zjistit, jestli se jedná o pojištění na dožití určitého věku, pro případ smrti nebo o pojištění smíšené)
2. Pohlaví pojištěných (ženy, muži nebo obojí)
3. Vstupní věk, v němž je smlouva sepisována
4. Způsob placení pojistného (jednorázové nebo běžné - roční, pololetní, čtvrtletní, měsíční)
5. Vhodný výběr úmrtnostních tabulek
6. Úroková míra
7. Pracovní postup (vhodný výběr matematického vzorce pro výpočet pojistného)

2.2.1 Použitá označení (symbolika)

π - jednorázové netto pojistné, částka, kterou pojišťovna od klienta vybere (současná hodnota)

K - smluvená částka, kterou pojišťovna vyplatí při pojistné události klientovi (výplata odškodného, proplacení škodné události)

x - věk klienta při sepsání pojistné smlouvy

n - doba dožití

[3]

2.2.2 Pojištění pro případ dožití věku $x + n$

U tohoto pojištění dochází k tomu, že pojišťovna vyplatí klientovi sjednanou pojistnou částku, jestliže se klient pojištěný ve věku x dožije konce sjednané doby n . Pokud klient zemře před koncem této pojistné doby, pojištění bez náhrady zaniká. [3]

Odvození vztahu pomocí komutačních čísel:

Jednorázové pojistné bude:

$${}_n\pi_x = K * \frac{D_{x+n}}{D_x}$$

2.2.3 Pojištění na dožití věku $x + n$ s několika výplatami v různých časových obdobích

Je to typ ŽP, kdy klient zaplatí při sepsání smlouvy na dožití jednorázové pojistné. K výplatě pojistného nedochází jednorázově, ale v pevně stanovených okamžicích klientova života. Vypadá to následovně, klient obdrží výplatu K_1 ve svém věku $x + n_1$, výplatu K_2 ve věku $x + n_2$, výplatu K_j , ve věku $x + n_j$. [3]

Vztah je tedy:

$${}_{n_1, n_2, \dots, n_j} \pi_x = K_1 * \frac{D_{x+n_1}}{D_x} + K_2 * \frac{D_{x+n_2}}{D_x} + \dots + K_j * \frac{D_{x+n_j}}{D_x}$$

2.2.4 Pojištění pro případ smrti - trvalé

Při tomto pojištění pojišťovna vyplatí pozůstalým pojištěného sjednanou pojistnou částku na konci toho pojistného roku, v němž pojištěná osoba ve věku x zemře. [3]

Odvození vztahu pomocí komutačních čísel:

$$\pi_x = K * \frac{M_x}{D_x}$$

2.2.5 Pojištění pro případ smrti - dočasné

Jedná se o ŽP, které sepíše klient pro případ smrti. Pojistné platí jednorázově. Pojištění je uzavřeno na n let. Pokud pojištěnec zemře do doby $x + n$, vyplatí pojišťovna dědicům smluvní částku, pokud se pojištěnec dožije věku $x + n$, zaplacené pojistné zůstává pojišťovně. Toto pojištění se v poslední době využívá jako tzv. úvěrové pojištění, které bývá obvykle uzavřeno tehdy, kdy finanční ústav poskytne časově omezený úvěr. Pojišťovna většinou v případě úmrtí pojištěného během období, kdy má pojištěný úvěr splatit, přebírá za tento úvěr odpovědnost. Tyto pojišťovací služby poskytují i některé banky pro své klienty a vážou poskytnutí úvěru na uzavření tohoto pojištění. Pojistná částka bývá stanovena ve výši poskytovaného úvěru. Často se pojistné plnění týká pouze nesplaceného zbytku úvěru a potom se jedná o dočasné pojištění pro případ smrti s klesající pojistnou částkou. [3]

Odvození vztahu pomocí komutačních čísel:

$$\pi_{x:\overline{n}} = K * \frac{M_x - M_{x+n}}{D_x}$$

2.2.6 Pojištění pro případ smrti - odložené

Při tomto způsobu pojištění se odkládá povinnost pojistného plnění o čekací (karenční) dobu k , to znamená, že klient se pojistí ve věku x , ale pojistné plnění proběhne až od věku $x + k$ v případě úmrtí pojištěnce. Jestliže zemře pojištěnec mezi věkem x a $x + k$, pojištění zaniká a dědicové nedostanou vyplaceno nic. Zisk je na straně pojišťovny. Toto pojištění se vyskytuje u tzv. lidového pojištění s nižšími pojistnými částkami, kdy pojišťovna nevyžaduje vstupní zdravotní prohlídku ani zdravotní dokumentaci a nahrazuje tuto administrativní zátěž odkladem svého pojistného plnění. [3]

Odvození vztahu pomocí komutačních čísel:

$$k | \pi_x = K * \frac{M_{x+k}}{D_x}$$

2.2.7 Pojištění pro případ smrti - odložené, dočasné

Jedná se o kombinaci pojištění pro případ smrti dočasného a odloženého.

Pojištění dočasné pro případ smrti:

$$\pi_{x:\overline{n}} = K * \frac{M_x - M_{x+n}}{D_x}$$

Dožije-li se klient věku $x + n$ let, výplata pozůstalým zaniká a jde ve prospěch pojišťovny. Klient by musel zemřít mezi dobou x a $x + n$, aby pozůstalí obdrželi pojistnou částku.

Pojištění odložené pro případ smrti:

$$k | \pi_x = K * \frac{M_{x+k}}{D_x}$$

Toto pojištění začne platit až ve věku $x + k$, nikoli hned. Zemře-li klient mezi dobou x a $x + k$, dědici nedostanou od pojišťovny výplatu pojistné částky a pojištění zaniká.

Jestliže shrneme oba tyto případy, potom vidíme, že pojistka platí od věku $x + k$ do věku klienta $x + k + n$.

Zemře-li klient předtím nebo potom, jde o prospěch pojišťovny. Vzorec vytvoříme tak, že do výrazu pro pojištění dočasného-odloženého vložíme odklad o k let, kde $k < n$. [3]

Potom:

$$k | \pi_{x:\bar{n}} = K * \frac{M_{x+k} - M_{x+k+n}}{D_x}$$

2.2.8 Smíšené pojištění

Pojištění pro případ dožití i dočasné pojištění pro případ smrti mají ve svém klasickém tvaru z hlediska pojištěného tu nevýhodu, že připouští situaci, kdy pojištění může zaniknout bez náhrady pro pojištěného. Z tohoto důvodu se obě formy kombinují do smíšeného pojištění. Při tomto pojištění pojišťovna vyplatí (většinou pozůstalým pojištěného) sjednanou pojistnou částku na konci toho roku, v němž pojištěnec ve věku x zemře, přičemž nejpozději k výplatě této částky (většinou pojištěnému) dojde, dožije-li se pojištěnec konce sjednané doby n . Smíšené životní pojištění patří v pojištění osob k nejprodávanějším typům pojištění. [3]

Pojistné se vypočítá:

$${}_n \pi_{x:\bar{n}} = K * \frac{M_x - M_{x+n} + D_{x+n}}{D_x}$$

3 POJISTNÁ ODVĚTVÍ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

3.1 Odvětví životních pojištění dle zákona

Naše novela zákona o pojišťovnictví č. 363/1999 Sb. (novelizace - zákon č.277/2009 Sb.) přesně vymezuje jednotlivá odvětví životních i neživotních pojištění. K 1. dubnu 2002 byla pojišťovna rizika pojišťoven, které prošly licenčním řízením, členěna ve shodě se směrnicemi EU (viz první 79/267/EEC, druhá 90/619/EEC a třetí 92/49/EEC směrnice životního pojištění). Pro pojišťovny to znamená rozlišit v řadě svých zavedených produktů krytí rizik, která spadají pod různá odvětví z této novely. [8]

3.1.1 Pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ dožití nebo smíšené pojištění pro případ smrti nebo dožití

Jedná se o klasická životní pojištění za běžné (tj. ve splátkách) nebo jednorázové pojistné placené pojistníkem, kdy sjednaná pojistná částka se vyplatí v případě smrti pojištěného během sjednané pojistné doby (resp. v případě dožití konce sjednané pojistné doby pojištěným, neboli v tom případě, který nastane dříve). Přitom pojistná částka se vyplatí oprávněné osobě (v případě dožití bývá oprávněnou osobou přímo pojištěný) a může být navýšena o podíl na zisku. Někdy se vrací dosud zaplacené pojistné (např. v pojištění pro případ s výhradou vrácení pojistného v případě smrti). [8]

3.1.2 Svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí

Často se zde jedná o tzv. pojištění s pevnou dobou výplaty za běžné pojistné, kdy pojistná částka se vyplatí vždy až na konci pojistné doby (a to i v případě smrti pojištěného během pojistné doby: pojištění pak ovšem doběhne do konce pojistné doby bez dalšího placení běžného pojistného). Např. rodič jako pojištěný má tak možnost finančně zabezpečit dítě jako oprávněnou osobu pro sňatek nebo studium. [8]

3.1.3 Důchodové pojištění

Jedná se o komerční pojištění doživotního nebo časově omezeného důchodu vypláceného po uplynutí doby odkladu (starobního důchod), nebo od okamžiku úmrtí pojištěného (pozůstalostní důchod), nebo od okamžiku invalidity pojištěného (invalidní důchod). Sjednává

se za běžné pojistné (často placené během celé doby odkladu), nebo za jednorázové pojistné (často u okamžitě splatného důchodu). [8]

Důchodové pojištění sjednané komerčními pojišťovnami je nutno odlišit od důchodového pojištění, které je poskytováno a hrazeno ze státního rozpočtu v rámci sociálního zabezpečení, které je povinně hrazeno zaměstnanci, zaměstnavateli a OSVČ. [1]

3.1.4 Pojištění podle bodu 1 - 3 spojené s investičním fondem - jedná se o tzv. investiční životní pojištění (*unit-linked insurance*)

Klient obvykle nakupuje na svůj účet podílové jednotky investičního fondu, z nichž část odčerpává pojišťovna jako pojistné pro současné pojištění klienta pro případ smrti (sjednaná pojistná částka je pojišťovnou vyplacena v případě smrti klienta během pojistné doby, pokud převyšuje zhodnocené prostředky na jeho účtu). Pojistné plnění při případném dožití konce sjednané pojistné doby klientem spočívá ve vyplacení zhodnocených podílových jednotek z účtu klienta a může mít i formu životního důchodu. Klient se zde volbou investičního portfolia (peněžní, dluhopisové, akciové apod.) vlastně spolupodílí na investičním riziku životní pojišťovny. [8]

3.1.5 Kapitálové činnosti

- a. umořování kapitálu (*capital redemption*) založené na pojistně-matematických výpočtech, při nichž jsou za předem sjednané běžné nebo jednorázové pojistné převzaty závazky určitých výplat po určitou dobu
- b. správa skupinových penzijních fondů
- c. činnosti doprovázené pojištěním, které zabezpečuje zachování kapitálu nebo platbu minimálního úroku
- d. pojištění týkající se délky života, které upravují právní předpisy z oblasti sociálního pojištění, jestliže zákon umožňuje jeho provádění pojišťovnou na vlastní riziko

[14]

Kapitalizační smlouvy na rozdíl od jiných odvětví životního pojištění neberou v úvahu úmrtnostní tabulky (tj. riziko smrti), ale může se zde uplatnit prvek losování (u tažené pojistné smlouvy se pojistná částka vyplatí okamžitě). Na druhou stranu od bankovních produktů se kapitalizační smlouvy mimo jiné odlišují svým dlouhodobým charakterem, povin-

ným podílem na zisku a použitím pojistně-technické úrokové míry a správních nákladů jako u klasického životního pojištění. [8]

3.1.6 Pojištění pro případ úrazu nebo nemoci, je-li doplňkem pojištění podle bodů 1 - 5

Jedná se o úrazové, invalidní a nemocenské připojištění ke smlouvám životního pojištění. Patří sem také připojištění vážných onemocnění, které většinou urychluje pojistné plnění pro případ smrti ze základní smlouvy, pokud je diagnostikována jedna z předem určených vážných chorob. [8]

3.1.7 Ve směrnících EU figurují ještě některá další odvětví životních pojištění, např.:

3.1.7.1 Pojištění dlouhodobé péče

Jedná se o dlouhodobé nemocenské a invalidní pojištění s plněním ve formě denního odškodného nebo úhrady vynaložených nákladů na péči o pojištěnou osobu (nelze jej ze strany pojistitele zrušit).

3.1.7.2 Tontinní operace

Účastníci pojištění se sdruží za účelem společné kapitalizace svých příspěvků a následného rozdělování takto akumulovaných aktiv mezi přežívající účastníky nebo pozůstalé.

3.1.7.3 Správa penzijních fondů

Jedná se o správu portfolia penzijního fondu komerční pojišťovnou včetně finančního umístění technických rezerv, záruky zúročení prostředků alespoň v určité minimální výši apod.

3.1.7.4 Pojištění prováděné životními pojišťovnami na jejich vlastní riziko (sociální pojištění)

Jedná se o operace závislé na délce lidského života, které jsou stanoveny nebo upraveny zákony o sociálním pojištění a jsou vykonávány pojišťovnami na jejich vlastní riziko.

[8]

3.2 Odvětví životního pojištění - pojištění osob

- Investiční životní pojištění
- Kapitálové životní pojištění
- Rizikové životní pojištění
- Důchodové životní pojištění
- Vkladové životní pojištění
- Univerzální/ flexibilní životní pojištění
- Svatební pojištění nebo pojištění dětí

Vlastnosti	Druh pojištění osob				
	Rizikové životní a úrazové	Kapitálové životní	Univerzální (flexibilní) životní	Investiční životní	Důchodové
Krytí rizika (smrti)	X	X	X	X	
Tvorba kapitálové hodnoty		X	X	X	X
Aktivní ovlivňování výnosu				X	
Garantované zhodnocení		X	X		X
Flexibilita			X	X	
Daňová uznatelnost		X	X	X	X

Tab. 2 Vlastnosti základních druhů pojištění osob [15; 16]

Blíže si zde rozebereme zejména investiční a kapitálové životní pojištění

3.2.1 Investiční životní pojištění

IŽP zahrnuje pojištění pro případ smrti s investováním pojistného do podílových fondů, kde je investiční riziko na straně klienta. Zhodnocení je závislé na zvolené investiční strategii. IŽP přináší zpravidla vyšší zhodnocení finančních prostředků, které ale nebývá garan-

továno. Typickým znakem je možnost volby z nabídky několika investičních fondů lišících se předpokládaným zhodnocením finančních prostředků a podstupovanou mírou rizika. Standardem pojištění je možnost kdykoli změnit poměr finančních prostředků mezi pojistnou ochranou a zhodnocením finančních prostředků v závislosti na volbě výše pojistné částky pojistného. Rozložení finančních prostředků mezi vybrané fondy (alokační poměr) lze v průběhu doby trvání pojištění měnit. [15]

Pojištění je určeno pro klienty, kteří:

- Chtějí zabezpečit své blízké v případě smrti
- Chtějí dlouhodobě a pravidelně zhodnocovat finanční prostředky
- Chtějí mít garantovanou zvolenou částku vyplácenou v případě úmrtí
- Akceptují míru rizika podle zvolené investiční strategie
- Chtějí volně nakládat s naspořenými finančními prostředky
- Chtějí aktivně ovlivňovat spořicí složku pojištění různou volbou investiční strategie

3.2.1.1 Výhody a nevýhody investičního životního pojištění

Výhody:

- Můžeme rozšířit pojistnou ochranu formou různých připojištění
- Kdykoli můžeme měnit nastavení pojištění a rozsah pojistné ochrany
- Aktivně lze v průběhu trvání pojištění měnit investiční strategii
- Možnost průběžného sledování zhodnocení spořicí složky pojištění
- V průběhu trvání pojištění možnost vkládat a čerpat finanční prostředky
- Daňové zvýhodnění zaplaceného pojištění

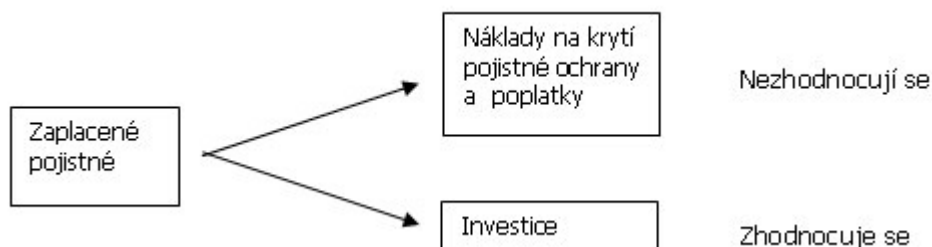
Nevýhody:

- Není garantována výše zhodnocení
- Bez garantování pojistné částky při dožití

3.2.1.2 Fungování IŽP

Za zaplacené pojistné klienta jsou pojišťovnou nakoupeny podílové jednotky, které jsou pojišťovnou vloženy na individuální účet klienta. Podílové jednotky určují hodnotu indivi-

duálního účtu klienta podle zvolené investiční strategie. Pojišťovna si strhává náklady na krytí pojistné ochrany a poplatky.

Obr. 4 Investiční životní pojištění [15]

3.2.1.3 Výplata IŽP

1. V případě úmrtí klienta je dle individuálních podmínek pojišťoven vyplacena pojistná částka nebo aktuální hodnota individuálního účtu popřípadě obojí.
2. V případě dožití je vyplacena vždy aktuální hodnota individuálního účtu.
3. V případě sjednání dalších připojištění je při pojistné události vyplaceno pojistné plnění dle sjednaných podmínek.

Pro maximalizaci zhodnocení a omezení investičního rizika je minimální doporučená doba trvání pojištění 10 let a více. Kratší doba pojištění může vzhledem ke kolísání kapitálového trhu negativně ovlivnit výši zhodnocení.

3.2.1.4 Daňová uznatelnost

Daňové zvýhodnění pojištění se řídí zákonem 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Základní podmínky daňového zvýhodnění jsou:

- Pojistník je shodný s pojištěným
- Doba trvání pojištění je minimálně 5 let
- Doba trvání pojištění je minimálně do roku, v kterém dosáhne pojištěný 60 let
- Sjednáno riziko pro případ smrti a dožití

Část pojistného připadající na krytí ostatních rizik není daňově uznatelná.

3.2.2 Kapitálové životní pojištění

KŽP zahrnuje pojištění pro případ smrti nebo dožití. Pojistná částka může být pro obě rizika stejná nebo si klient volí zvlášť pojistnou částku pro případ smrti a zvlášť pro případ dožití. Sjednaná pojistná částka pro případ dožití je včetně garantovaného zhodnocení ($TÚM = \text{technická úroková míra} - \text{zaručený podíl na výnosech z finančního umístění v ŽP}$). Je garantována zákonem a její maximální výši určuje ČNB - současné době je maximální horní hranice stanovená Ministerstvem financí 2,4%). [16]

KŽP je vhodné pro klienty, kteří:

- Chtějí zabezpečit své blízké pro případ smrti
- Chtějí mít garantovanou částku pro případ dožití
- Chtějí dlouhodobě a pravidelně zhodnocovat finanční prostředky

3.2.2.1 Výhody a nevýhody kapitálového životního pojištění

Výhody:

- Garantovaná pojistná částka pro případ smrti
- Garantovaná pojistná částka pro případ dožití
- Garantované zhodnocení finančních prostředků (TÚM)
- Rozšíření rozsahu pojistné ochrany formou různých připojištění
- Daňové zvýhodnění zaplaceného pojistného

Nevýhody:

- Nemůžeme libovolně měnit nastavení pojištění v jeho průběhu
- Nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění

3.2.2.2 Fungování KŽP

Ze zaplaceného pojistného jsou odečteny náklady na krytí pojistné ochrany a poplatky. Zbývající část pojistného je použita na tvorbu rezervy pojištění.

Obr. 5 Kapitálové životní pojištění [16]

3.2.2.3 Výplata KŽP

1. V případě úmrtí klienta je vyplacena sjednaná pojistná částka.
2. V případě dožití je vyplacena sjednaná pojistná částka včetně podílů na výnosech.
3. V případě sjednání dalších připojištění je při pojistné události vyplaceno pojistné plnění dle sjednaných podmínek.

Pro maximalizaci zhodnocení je doporučená doba trvání pojištění 10 let a více. Kratší doba pojištění nezaručí vytvoření kapitálové hodnoty v dostatečné výši.

3.2.2.4 Daňové zvýhodnění KŽP

Viz kapitola 7.2.1.4 Daňová uznatelnost IŽP

[16]

3.2.3 Investiční versus kapitálové životní pojištění

Kapitálové i investiční životní pojištění jsou obě smlouvami mezi klientem a pojišťovnou (tzv. mezi pojistníkem a pojistitelem). Pojišťovna se ve smlouvě zavazuje vyplatit pojistnou částku v případě pojistné události (smrt nebo dožití) a klient se zase zavazuje k pravidelnému placení sjednaného pojistného.

Hlavní rozdíl mezi těmito pojištěními je v tom, že u IŽP existuje tzv. individuální účet klienta, který je tvořen podílovými jednotkami, tyto podílové jednotky pojišťovna klientovi nakupuje za části nebo z celého přijatého pojistného, správní poplatky a rizikové pojistné si pojišťovna strhává z podílového účtu. U KŽP takový účet není (pojistně-matematická rezerva neplní funkci individuálního účtu).

Poradci zabývající se životním pojištěním, vidí odlišnosti u KŽP v garantovaném zhodnocení (mylně ale uvádějí vyšší technické úrokové míry) a u investičního pojištění v investičním riziku. Zapomíná se ale na ostatní veličiny - na náklady a rizikové pojistné. [17]

Tabulka ukazuje, zda daný parametr je nebo není garantován u daného typu pojištění.

	IŽP	KŽP
Zhodnocení	NE, není garantována pojistná částka pro případ dožití, závisí na hodnotě podílových jednotek	NE, není garantována výše pojistné částky. Není garantováno čisté zhodnocení ve výši TÚM.
Náklady	NE, výše poplatků je dána sazebníkem. Ten může být měněn.	ANO, náklady jsou zakalkulovány v sazbě pojistného a tím tedy v dohodnutém pojistném.
Rizikové pojistné	NE, strhávané rizikové pojistné může být měněno stejně jako výše poplatků.	ANO, pravděpodobnost úmrtí je zakalkulována v sazbě pojistného a tím tedy v dohodnutém pojistném.

Tab. 3 Garance parametrů u investičního a kapitálového životního pojištění [17]

4 DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

Podmínky pro uznání daňových výhod soukromého životního pojištění upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů.

Soukromým životním pojištěním se dle tohoto zákona rozumí životní a důchodové pojištění sjednané pro případ

- dožití
- smrti nebo dožití
- smrti nebo dožití s pojištěním invalidity

Podle novelizace tohoto zákona je soukromé životní pojištění daňově uznatelné, pokud splňuje tyto podmínky:

- pojištěný je zároveň pojistníkem (tím, kdo uzavřel smlouvu)
- smlouva je sjednána minimálně na 5 let
- podmínka 2 x 60:
 - smlouva je sjednána minimálně do roku, kdy pojištěný dosáhne 60 let
 - smlouva je sjednána minimálně na 60 měsíců
- obsahuje-li pevnou částku na dožití, jejíž minimální výše je:
 - 40 000,- Kč u pojistných smluv na 5 - 15 let
 - 70 000,- Kč u pojistných smluv nad 15 let

Pokud pojistné (nebo jeho část) hradí za pojištěného zaměstnavatel, musí být v soukromém životním pojištění ujednáno, že právo na plnění z těchto pojistných smluv má pojištěný zaměstnanec. V případě smrti pojištěného mají právo na plnění osoby určené ve smlouvě s výjimkou zaměstnavatele, který hradil pojistné.

Nedodržení podmínek životního pojištění

Při nedodržení podmínek životního pojištění z důvodu zániku pojištění nebo dodatečné změny doby trvání pojištění nárok na uplatnění odpočtu nezdanitelné části základu daně zaniká. Pojištěný je povinen podat za zdaňovací období, ve kterém k této skutečnosti došlo, daňové přiznání a v něm jako příjem uvést součet částek, o které mu byl v příslušných letech základ daně snížen z důvodu zaplaceného pojistného. [13]

4.1 Vymezení, rozsah a uplatňování daňových úlev soukromého životního pojištění

4.1.1 Poplatník - fyzická osoba

Od základu daně za zdaňovací období lze odečíst poplatníkem zaplacené pojistné za zdaňovací období a to do maximální výše 12 000,- Kč. Má-li uzavřeno více smluv s různými pojišťovnami, může zaplacené pojistné sčítat, ale jen do výše 12 000,- Kč. Jednorázově placené pojistné se poměrově rozpočítá na jednotlivá zdaňovací období podle trvání doby pojištění. [4]

4.1.2 Zaměstnanec, jemuž hradí celé pojistné zaměstnavatel

Od daně z příjmu jsou osvobozeny částky pojistného, které hradí zaměstnavatel pojišťovně za zaměstnance na soukromé životní pojištění až do výše 12 000,- Kč ročně od téhož zaměstnavatele. To platí v případě, kdy má právo na plnění z těchto pojistných smluv pojištěný zaměstnanec, a je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, osoby určené podle § 817 občanského zákoníku, kromě zaměstnavatele, který hradil pojistné. [4]

4.1.3 Část pojistného hradí zaměstnanec, část platí zaměstnavatel

Zákon o daních z příjmů tento způsob úhrady pojistného umožňuje. Pojišťovna musí zabezpečit vedení oddělené evidence zaplaceného pojistného pojistníkem a zaměstnavatelem. [4]

4.1.4 Daňová úprava pro zaměstnavatele

Pojistné, které hradí zaměstnavatel pojišťovně za zaměstnance na soukromé životní pojištění, se považuje za výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, maximálně však do výše 12 000,- Kč za jednoho zaměstnance za zdaňovací období nebo jeho část. Pojistné hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance na pojištění pro případ dožití, pro případ smrti nebo dožití nebo na důchodové pojištění se nezapočítává do vyměřovacího základu pro výpočet pojistného na všeobecné zdravotní a sociální zabezpečení. Společně s důchodovým připojištěním si může zaměstnavatel dohromady odečíst až 24 000,- Kč. [4]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VÝVOJOVÉ TENDENCE NA POJISTNÝCH TRZÍCH

Pojišťovnictví je nástrojem řešení negativních důsledků nahodilosti, které dopadají na lidskou společnost. Pojištění lze také charakterizovat jako specifickou finanční službu, proto na vývoj na pojištných trzích působí i faktory ekonomického charakteru.

Mezi ně řadíme:

- Změny v obecných ekonomických podmínkách
- Vývoj a změny na kapitálových trzích
- Měnící se podmínky ve škodovosti - změny a výskyt nových rizik
- Měnící se požadavky na provozování služeb, zejména pak finančních služeb ze strany klientů
- Globalizační tendence
- Situace v systémech státního sociálního zabezpečení

Tyto vývojové trendy a změny se odráží ve vývoji na pojištných trzích. Zde lze v posledních obdobích vysledovat několik charakteristických vývojových tendencí:

- Vývoj pojištěnosti
- **Zvyšování významu životního pojištění**
- Reakce na vývoj ve výskytu pojištných událostí katastrofického rozsahu
- Vývoj v prodeji pojištných produktů
- Uplatnění bankopojištění
- Uplatňování alternativních nástrojů krytí rizika
- Změny v přístupech pojistitelů k řešení rizik ve své činnosti
- Snaha o zvýšení odpovědnosti jednotlivých ekonomických subjektů za vzniklé škody v návaznosti na výskyt nových rizik v komerčním pojištění
- Globalizace na pojištných trzích
- Liberalizace a konsolidace na pojištných trzích
- Zvyšování ochrany zákazníků pojišťoven a zvyšování jejich povědomí o možnostech využití pojištění ke svým potřebám

[6]

5.1 Pojištěnost a vývoj pojištěnosti

V rámci ekonomického vývoje se dlouhodobě ukazuje zvyšující se význam pojištění při krytí rizik jednotlivých ekonomických subjektů. Využití pojištění ovšem navazuje na otázky vhodnosti jednotlivých pojistných produktů z pohledu obsahového i pohledu ekonomického, ale také na podmínky, které ve společnosti obecně existují. Využití pojištění se uskutečňuje prostřednictvím hodnocení tzv. pojištěnosti. Podmínky, ve kterých je pojišťovnictví provozováno, mají dopad na jedné straně na hospodaření pojišťoven a na straně druhé na zájem o jednotlivé pojistné produkty.

Hodnocení pojištěnosti se uskutečňuje z pohledu jednotlivých pojistných produktů, kdy se zjišťuje, jakou roli hrají jednotlivé pojistné produkty při krytí konkrétních druhů rizik. Plné pojištěnosti je teoreticky dosaženo v případě, že se jedná o pojistný produkt povinného charakteru. K ekonomickým faktorům, které ovlivňují využití určitého pojistného produktu ke krytí rizik, patří: cena pojistného produktu, úroveň příjmů ekonomického subjektu, dále také vztah ceny pojištění k pořizovací ceně pojišťovaného majetku, existence jiných finančních nástrojů řešících krytí rizika a dostupnost daného pojistného produktu. [6]

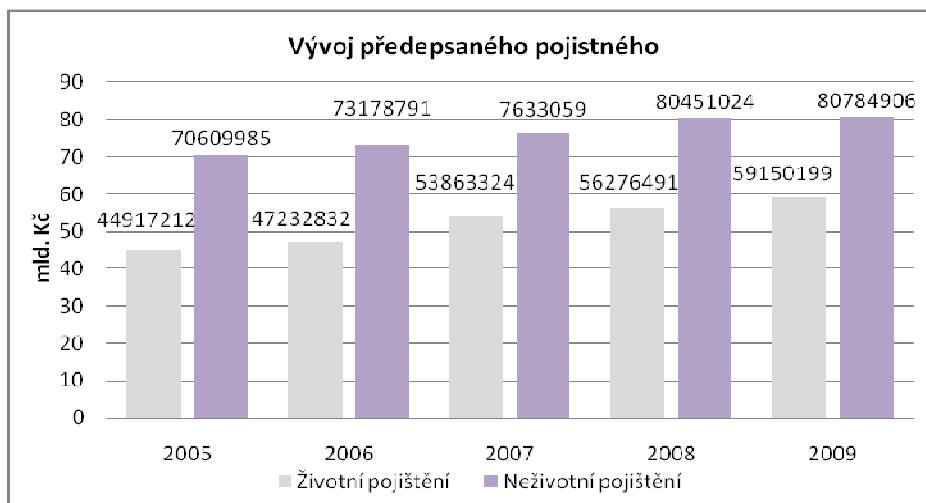
5.1.1 Vývoj pojištěnosti v podmínkách České republiky

Pro český pojistný trh od jeho vzniku na počátku devadesátých let je charakteristický jeho rychlý růst. Situace a vývoj na českém pojistném trhu jsou ovlivněny celkovým ekonomickým vývojem, situací na finančních trzích, dále významnou měrou regulatorními a legislativními změnami a také vývojem škodovosti. Tyto faktory mají vliv na poptávku po jednotlivých pojistných produktech. Vývoj v jednotlivých odvětvích se projevoval v rozdílném přístupu ze strany klientů k jednotlivým pojistným produktům.

V oblasti životního pojištění byl rychlý růst vyvolán především změnou přístupu k tomuto pojištění, dále také uplatňováním daňových výhod v rámci ŽP se spořicí složkou a postupného přizpůsobování roli, kterou představuje tato oblast pojištění ve vyspělých ekonomikách (krytí potřeb ve stáří, krytí úvěrového rizika). [6]

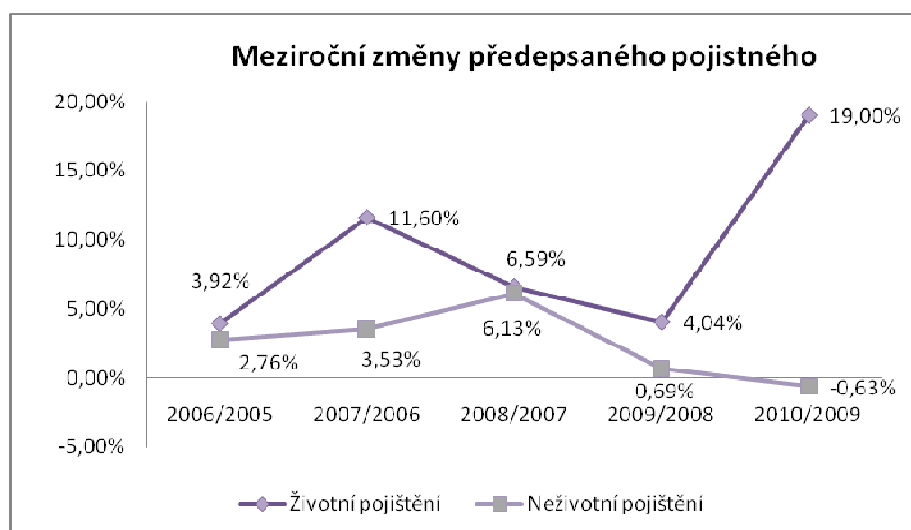
Ve sledovaných letech dochází k postupnému růstu hodnot jak v životním pojištění, tak také pro srovnání v neživotním pojištění. Kdy neživotní pojištění stále zatím zaujímá v celkovém životním pojištění převažující část oproti ŽP. V roce 2008 se na výsledcích projevila také finanční krize, která způsobila určitý pokles zájmu o pojištění. V porovnání

s průměrem v Evropských zemích je na českém pojistném trhu podíl využití ŽP ze strany klientů stále nízký. Tyto výsledky dokazují, že zájem a důvěra českých lidí k jakémukoli typu pojištění je stále nízký a že ani finanční možnosti nedosahují takové úrovně, aby si lidé pojištění vůbec mohli dovolit.

Obr. 6 Vývoj předepsaného pojistného [26]

Na obrázku 7 můžeme sledovat meziroční změny v životním pojištění, na křivce je vidět prvně velký nárůst, a to především v letech 2007/2006 kdy ŽP dosáhlo nejvyšší hodnoty 11,6 % a následně pokles v důsledku předešlé krize, kdy až na přelomu let 2009 a 2010 dochází k opětovnému nárůstu toho pojištění. V oblasti neživotního pojištění je nárůst i pokles vcelku vyrovnaný, oproti ŽP zde ale v dnešní době dochází stále k poklesu. Změna v letech 2010/2009 nám ukazuje dokonce - 0,63%

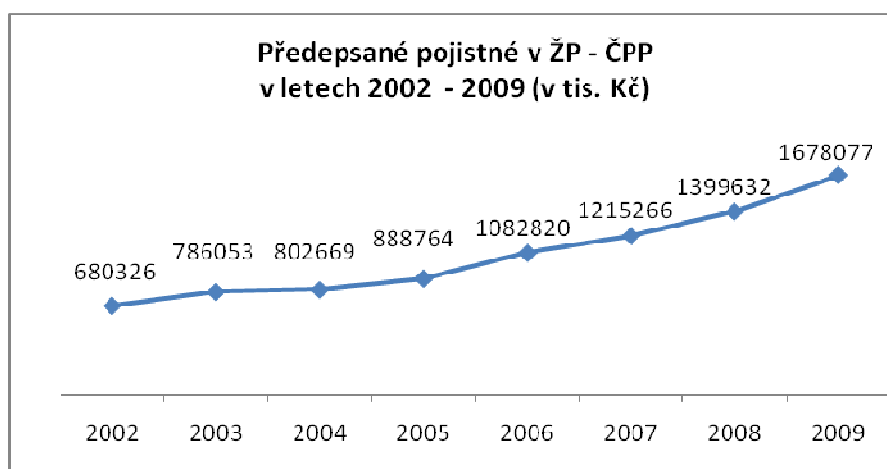
Obr. 7 Meziroční změny předepsaného pojistného [26]

5.1.2 Vývoj pojištění osob v ČPP, a.s. v roce 2009

Rok 2009 byl pro ČPP velmi úspěšný, a to i v kontextu probíhající ekonomické krize. ČPP dosáhla nejvyššího zisku i předepsaného pojistného ve své historii. Firma rostla výrazně rychleji než domácí pojistný trh a stala se jednou z nejdynamičtěji rostoucích pojišťoven mezi největšími pojišťovacími ústavami v ČR. [27]

ČPP pokračovala v rozvíjení všech druhů pojištění. Vykázala také velkou dynamiku i u životního pojištění navýšením předepsaného pojistného o 19,9 % na hodnotu 1,68 mld. Kč zatímco ostatní trh vzrostl pouze o 5,1%. Řádné pojistné (běžné a jednorázové) vzrostlo o 35,6%, z toho se ČPP dařilo především v oblasti běžně placeného pojistného, které vykazalo dynamiku růstu 22%. Jednorázové pojistné vzrostlo o 148%. Podíl ŽP na celkovém předepsaném pojistném v rámci ČPP vzrostl proti roku 2008 o 1,3% bodu, tj. na celkových 27,1%. ČPP navýšila svůj podíl na trhu životního pojištění v ČR na 2,8%.

Výraznou měrou se na tomto skvělém výsledku podílel prodej inovovaných produktů Výběrové životní pojištění Maximum. Investiční životní pojištění Evropská penze Plus - Důchodový program a Investiční životní pojištění Evropská jistota. Portfolio produktů bylo rozšířeno o nové kapitálové životní pojištění s garantovanými pojistnými částkami Filip Exclusive, životní pojištění s Filipem V.I.P. a produkt zdravotního pojištění Garance Max. Mimo vlastní síť realizuje ČPP významnou část obchodní činnosti v tomto segmentu prostřednictvím vybraných poradenských společností.

Obr. 8 Předepsané pojistné v ŽP - ČPP v letech 2002 - 2009 [27]

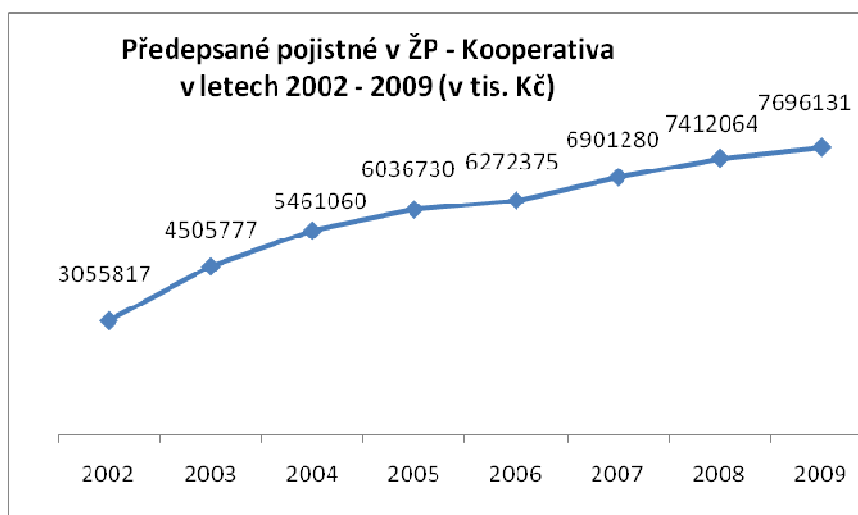
5.1.3 Vývoj pojištění osob v Kooperativě pojišťovně, a.s. v roce 2009

V Kooperativě pojišťovně nadále zůstává nejoblíbenějším typem ŽP na českém trhu investiční životní pojištění. Klíčovým produktem se v roce 2009 stalo úspěšně inovované životní pojištění PERSPEKTIVA, které si uzavřelo více než 200 tisíc klientů.

Vedle rozvoje osvědčených způsobů distribuce pojistných produktů byl rok 2009 rokem implementace moderních způsobů prodeje pojištění osob. Proběhla největší direct-mailová akce v dějinách Kooperativy, během které bylo s přímou nabídkou úrazového pojištění osloveno téměř čtvrt milionu klientů. Kromě toho se této pojišťovně osvědčila zejména přímá distribuce a poradenství prostřednictvím jeho vlastního Call centra.

V oblasti jednorázově placeného pojištění slavila Kooperativa úspěch se dvěma emisemi pojištění pro případ dožití EXKLUZIV, kterého se v průběhu loňska prodalo přibližně za 600 milionů korun. Celkem již Kooperativa připravila pro své klienty čtyři tranše tohoto produktu s vysokým garantovaným zhodnocením. [28]

Z přiloženého grafu můžeme vidět, že Kooperativa v jednotlivých letech dosahuje stále lepších výsledků, předepsané pojistné je rok od roku stále vyšší. V letech 2002 - 2005 můžeme vidět 100% nárůst předepsaného pojistného a v roce 2009 dosahuje zvýšení oproti roku 2002 zhruba o 150%.

Obr. 9 Předepsané pojistné v ŽP - Kooperativa v letech 2002 - 2009 [28]

6 PROBLÉMY ČESKÉHO TRHU ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

Globální pojištěnost dosahuje v České republice pouze 4,2 %. Což znamená, že stále ještě nedosahuje parametrů běžných v Evropské unii (8,6 %) nebo ve světě (8,1 %). Z toho lze odvodit, že domácí trh je dosud nenasyčen a lze zde oprávněně očekávat výrazné nárůsty předepsaného pojistného i v budoucnu. Důvodem nižšího poměru předepsaného pojistného k HDP je především nedostatečná vlastní odpovědnost jedince za sebe sama a jeho spoléhání na státní sociální systém. Víra ve stát a jeho garantování životní úrovně i v postproduktivním věku či při dopadu ekonomických vlivů na domácnost má svůj původ v minulosti, kdy tuto funkci zajišťoval stát.

Další důvody se datují i po vzniku komerčního pojištění, kdy zejména v první části devadesátých let byly uzavírány smlouvy s velmi nízkým pojistným. Pojistná ochrana smluv z této doby je převážně naprosto nedostatečná, z čehož plyne, že by tyto pojistné smlouvy měly být změněny. Posledním historickým důvodem je pozdní vznik daňové podpory, kdy do roku 2000 můžeme mluvit o daňové diskriminaci životního pojištění. Také dle statistických dat je zájem o životní pojištění velmi citlivý na konstrukci daňového systému.

Co se týká shrnutí různorodosti zdanění životního pojištění v evropských zemích, prvním společným znakem můžeme označit skutečnost, že v drtivé většině zemí stát podporuje daňovým zvýhodněním úspory obyvatel v životním pojištění. Tato podpora je však podmíněna splněním určitých podmínek, které mají vyloučit její zneužívání. Dále je často zabudováno horní omezení podpory, což lze vnímat jako sociální prvek. Daňové systémy využívají jak pravidel odečitatelnosti zaplaceného pojistného od základu daně, tak i pravidel pro zdanění pojistných plnění - oba nástroje jsou navzájem vyvažovány.

Daňové zvýhodnění životního pojištění v České republice vzniklo až r. 2000, kdy byla přijata novela zákona o daních z příjmů. Tato novela umožnila s platností od r. 2001 uzнат zaplacené pojistné jako odčitatelnou položku od základu daně z příjmů až do výše 12 000,- Kč ročně. Dle zákona jsou stanoveny 4 podmínky, které musí být splněny:

- Pojištěný a pojistník jsou jedna osoba
- Produkt je pojištěním pro případ dožití, smrti nebo dožití anebo důchodovým pojištěním
- Pojišťovna má licenci od Ministerstva financí

- Smlouva byla uzavřena na minimálně 60 měsíců a současně minimálně do roku dosažení 60 let klienta

V roce 2004 došlo ještě k doplnění podmínky u pojistných smluv s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití, tj. úprava se netýká investičního a univerzálního životního pojištění.

- Minimální pojistná částka musí být u smluv na 5 - 15 let včetně - 40 000,- Kč a u smluv nad 15 let - 70 000,- Kč

Současná maximální výše odčitatelné položky je nedostatečná. V případě, že by mělo životní pojištění hrát svou roli v důchodovém systému, pak je třeba, aby sem směřovala dostatečná výše úspor. Vycházíme-li z doporučené výše pojistné částky k ročním příjmům, z tzv. příjmového koeficientu, pak nám vyplývá pro jedince, kteří dnes nejčastěji sjednávají produkty s cílem zabezpečit se ve stáří, že je třeba zdvojnásobit výši odčitatelné položky. S klesajícím věkem stoupá příjmový koeficient, roste výše doporučeného pojistného placeného na zabezpečení ve stáří a tím i klesá současné pokrytí budoucích finančních potřeb.

Pojistně technická úroková míra má značný dopad na výsledné pojistné v životním pojištění, čímž významně ovlivňuje jeho konkurenceschopnost. Pro pojistitele znamená závazek, že bude schopen i v dlouhém období zhodnocovat rezervy pojistného minimálně v této výši. Důležitost PTÚM si uvědomují i dozorové orgány, které její výši regulují. V EU se jedná o Směrnici Evropského Parlamentu a Rady o životním pojištění 2002/83/ES. U nás definuje výši PTÚM Vyhláška Ministerstva financí č. 303/2004 Sb. V minulosti běžná výše 4 %, v dnešní době se pohybuje kolem 2,4 %. Snížení mělo významný dopad na celý pojistný trh, neboť bylo nutné překalkulovat většinu prodávaných produktů a došlo ke zdražení pojistné ochrany. Výše současné PTÚM se v EU pohybuje od 2 do 4 %. U nás je stanovena zákonem na 2,4%.

Lze identifikovat dvě oblasti, kde by bylo vhodné pojišťovnictví více podpořit. V prvním případě se jedná přímo o samotné klienty, kteří si zejména z historických důvodů neuvědomují potřebu postarat se o sebe v postproduktivním věku. Ve druhém případě se jedná o daňovou úsporu, která momentálně pokrývá zhruba polovinu skutečné finanční potřeby ve stáří.

7 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH POJIŠŤOVEN A JEJICH PRODUKTŮ V IŽP A KŽP

7.1 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Česká podnikatelská pojišťovna působí na českém trhu od listopadu roku 1995, kdy byla zapsána do Obchodního rejstříku. V roce 2005 se stala součástí jedné z největších pojišťovacích skupin Vienna Insurance Group. Tato pojišťovna je třetím největším poskytovatelem povinného ručení na pojistném trhu v České republice. Zabývá se také životním pojištěním, pojištěním majetku, odpovědnosti, cestovním pojištěním atd. ČPP předepsala v roce 2010 pojistné v celkové hodnotě 6,4 mld. Kč, spravuje téměř 1,4 mil. smluv a dosáhla zisku před zdaněním ve výši 481 mil. Kč. [18]

V rámci této bakalářské práce se budeme zabývat především produkty, které tato pojišťovna nabízí v rámci investičního a kapitálového životního pojištění. Nejprve stručně popíšeme nabízené produkty u této pojišťovny a následně u každého typu pojištění podrobněji popíšeme jeden vybraný produkt.

7.1.1 Produkty investičního životního pojištění

- Evropská jistota
- Evropská penze PLUS - Důchodový program
- Evropská penze PREMIUM - Důchodový program s bonusem
- Výběrové životní pojištění MAXIMUM Plus
- Výběrové životní pojištění MAXIMUM 3

Investiční životní pojištění umožňuje klientovi výhodně investovat peníze a svobodně se rozhodovat o výši jejich zhodnocení v závislosti na individuální a zodpovědné volbě investičního rizika v různých typech garantovaných nebo dynamických podílových fondů.

7.1.2 Stručná charakteristika produktů IŽP

Evropská jistota

Předností IŽP Evropská jistota je možnost volby rozsahu pojištění a celkové výše pojistného. S ohledem na finanční možnosti klientů a pohyby cen jednotlivých nástrojů na finančních trzích umožňuje v průběhu pojištění měnit výši a umístění placeného pojistného. Tato možnost z většiny rozhoduje o míře zhodnocení, tj. o částce pojistného plnění při dožití. Pojistné za sjednaná riziková pojištění a veškeré správní náklady spojené s tímto pojištěním jsou strhávány z účtu klienta formou poplatků. Toto pojištění poskytuje také stejné možnosti připojištění jako u KŽP.

Evropská penze PLUS - Důchodový program

Tak jako u jiných produktů je zde možnost pojištění jak pro případ dožití, tak pro případ smrti a také možnosti volby dalších připojištění. PČ pro případ dožití není při sjednávání stanovena, její velikost odpovídá vždy aktuální hodnotě podílového účtu v den konce pojištění. Investováno je všechno zaplacené pojistné. Je zde možnost volby z několika různých investičních strategií. Pro pojistné plnění pro případ smrti jsou stanoveny 2 varianty. První je tzv. varianta SOUČTU = výplata aktuální platné PČ pro případ smrti + hodnoty podílového účtu ke dni úmrtí nebo druhá VYŠŠÍ Z HODNOT = aktuálně platná PČ pro případ smrti nebo hodnota podílového účtu, stanovená ke dni úmrtí.

Evropská penze PREMIUM - Důchodový program s bonusem

Toto pojištění je v základních bodech shodné jako pojištění Evropská penze PLUS - Důchodový program, ale je zde navíc možnost Zaměstnaneckého programu. Pro klienty to znamená, že tento produkt je nejvhodnější k využití standardních daňových úlev při úhradě pojistného zaměstnavatelem. Pro možnost platby mimořádného pojistného je zde vytvořen Garantovaný fond pro platby zaměstnavatele.

Výběrové životní pojištění MAXIMUM Plus

Výhodou tohoto pojištění je možnost volby rozsahu pojištění z široké škály pojistitelných rizik a určení si výše pojistného s ohledem na finanční možnosti klienta. V rámci tohoto pojištění lze pojistit jednu osobu jako hlavní v plném rozsahu nabízených rizik a připojistit

druhou osobu na vybraná rizika a do úrazového rizika zahrnout všechny děti. V oblasti investování nabízí alokaci pojistného buď do pevně nastavených strategií anebo umožňuje individuální alokaci do jednotlivých investičních titulů z nabídky pojistitele (včetně garantovaného dluhopisu Maximum, který zaručuje minimálně 100% návratnosti investice, tj. zaplaceného pojistného po odečtení oprávněných poplatků pojistitele). Produkt také umožňuje v průběhu pojištění reagovat na pohyby cen jednotlivých instrumentů na finančních trzích a operativně měnit výši a umístění placeného pojistného.

Výběrové životní pojištění MAXIMUM 3

Toto pojištění oproti pojištění MAXIMUM Plus zahrnuje krom pojištění hlavní osoby v plném rozsahu nabízených rizik a druhé osoby na vybraná rizika, tak také pojištění dětí - podmínkou je sjednání připojištění u hlavní osoby, rozsah rizik je vždy shodný jako u hlavní osoby. U tohoto produktu je možnost volby mezi rizikovým, garantovaným nebo investičním ŽP. U IŽP alokuje pojistník podle své úvahy do jednotlivých strategií nebo portfolií a fondů, včetně možnosti investovat do garantovaného fondu.

[19]

7.1.3 Produkty kapitálového životního pojištění

- ŽP s Filipem PLUS
- ŽP s Filipem KOMFORT
- Pojištění GARANT
- ŽP s Filipem V.I.P.
- ŽP s Filipem EXCLUSIVE

7.1.4 Stručná charakteristika produktů KŽP

Životní pojištění s Filipem PLUS

V rámci tohoto pojištění lze sjednat kapitálové životní pojištění jak pro dospělé, tak také pro děti, dále důchodové, rizikové pojištění a pojištění úvěru v případě smrti na zabezpečení splácení úvěru do výše sjednané PČ.

Dále si zde můžeme také sjednat různé druhy připojištění, mezi které se řadí např. pojištění úrazové, zdravotně sociální nebo pojištění zproštění od placení pojistného.

Výhody:

- Možnost změny parametrů pojištění v průběhu pojistné doby (výše pojistných částek jednotlivých rizik, doby pojištění, zahrnutí připojištění,...)
- Možnost přerušení plateb pojistného
- U rezervotvorných produktů půjčka z kapitálové hodnoty
- Možnost platby mimořádného pojistného jeho zpětné výběry

Životní pojištění s Filipem KOMFORT

Toto pojištění obsahuje kapitálové pojištění jak pro případ smrti, tak pro případ dožití s volbou PČ pro případ smrti a celkové výše placeného pojistného. U pojištění pro případ dožití je zde garance zhodnocení po dobu trvání pojištění v roční výši 2,2 % u kapitálové hodnoty pojistného a také mimořádného pojištění (je to tzv. zálohové procento, které je pro dané období vyhlášené v sazebníku poplatků dané pojišťovny). Dochází ke každoročnímu připisování podílů na zisku (nad zálohové procento - do výše dosaženého zhodnocení). Možnosti připojištění rizik běžného života u tohoto produktu jsou: úrazové pojištění, smrt úrazem, trvalé následky úrazu, denní odškodné při léčení úrazu, dále zdravotně sociální, denní odškodné při pracovní neschopnosti, denní odškodné při pobytu v nemocnici a také možnost zproštění od placení pojistného.

Pojištění GARANT

Tento produkt je životním pojištěním s volitelnou PČ pro případ dožití a s pojistným krytím rizika smrti pojištěného ve výši zaplaceného jednorázového pojistného. Produkt je určen především k výhodnému garantovanému zhodnocení vložených finančních prostředků k předem určenému termínu.

Hlavními parametry jsou:

- Vstupní věk 18 - 70 let
- Pojistná doba 5 let, max. do 75 let

- Pojištění je kalkulováno s vyšší než obvyklou TÚM, u tohoto produktu vyhlášenou pojistitelem vždy na určité prodejní období, podle objemu podkladových aktiv
- Možnost vkládání mimořádného pojistného se standardním režimem zhodnocení
- Pojištění je platné již od druhého dne po sjednání smlouvy

Životní pojištění s Filipem V.I.P.

Životní pojištění s Filipem V. I. P. umožňuje volbu rozsahu pojištění ze široké škály pojišťovaných rizik. S ohledem na aktuální finanční možnosti umožňuje zvolit celkovou výši placeného pojistného a tato volba velkou měrou rozhoduje o částce pojistného plnění při dožití. Možnost konzultace s profesionálními poradci makléřské společnosti Makler Service Bohemia International, s.r.o.

Další výhody:

- Možnost zahrnutí nesjednaných rizik. Popř. jejich vyjmutí v průběhu pojištění, včetně možnosti změny výše PČ jednotlivých rizik
- V případě dřívější potřeby finančního plnění při dožití je umožněno požádat o zkrácení pojistné doby, se zachováním všech daňových výhod
- Možnost přerušování plateb pojistného s redukcí pojištění v případě dlouhodobé finanční krize klienta nebo naopak předplacení pojistného v období, kdy má klient volné finanční prostředky
- Možnost zvýšení hodnoty pojistného plnění jednorázovým nebo opakovaným zaplacením mimořádného pojistného
- Možnost příspěvku nebo plné úhrady pojistného zaměstnavatelem

Životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE

Pojištění Exclusive nabízí jak pojištění pro případ dožití, tak pojištění pro případ smrti a také různé druhy připojištění. U pojištění pro případ dožití je zde garance zhodnocení u kapitálové hodnoty pojistného v minimální roční výši 2,2% a také u kapitálové hodnoty mimořádného pojistného stanovené tzv. zálohové procento, dle daného aktuálního sazebníku poplatků. Garantovaná PČ je přímo závislá na volbě celkového měsíčního pojistného. U pojištění pro případ smrti je zde volba PČ v rozmezí 10 000 - 3 000 000 Kč. Možnost fi-

nanční podpory blízkých v případě nastání mezní životní situace v podobě vyplacení pojistného plnění ve výši platné PČ pro případ smrti, aktuální kapitálové hodnoty pojištění včetně připsaných výnosů a případně i kapitálové hodnoty mimořádného pojistného, pokud bylo zapláceno.

[20]

7.1.5 Charakteristika vybraných produktů investičního a kapitálového životního pojištění

Evropská jistota

Předností IŽP Evropská jistota je možnost volby rozsahu pojištění a celkové výše pojistného. S ohledem na finanční možnosti klientů a pohybů cen jednotlivých nástrojů na finančních trzích umožňuje v průběhu pojištění měnit výši a umístění placeného pojistného. Tato možnost z většiny rozhoduje o míře zhodnocení, tj. o částce pojistného plnění při dožití.

Obsahem pojištění je:

Hlavní životní pojištění

Pojištění pro případ smrti nebo dožití, s volbou pojistné částky pro případ smrti a celkové výše placeného pojistného.

- **Pojištění pro případ dožití**

- PČ se v tomto případě nestanovuje, odpovídá vždy aktuální hodnotě podílového účtu v den konce pojištění
- Investováno je všechno zaplacené pojistné, podílové jednotky určeného portfolia jsou připisovány na podílový účet
- Možnost volby mezi několika individuálními typy investičních strategií - lze investovat stanovením alokačního poměru tj. procentním rozdělením investice do jednotlivých portfolií z nabídky pojistitele - alokaci lze v průběhu měnit, podle situace na finančních trzích
- Podílové jednotky lze v rámci stanovených podmínek a portfolií z nabídky pojistitele přesouvat

Přehled typů podílových jednotek, do kterých lze v rámci pojištění Evropská jistota u České podnikatelské pojišťovny investovat je uveden v příloze č. I.

- **Pojištění pro případ smrti**

- Pojistník si volí PČ pro případ smrti
- Osobám s problematickým zdravotním stavem povoluje pojistitel sjednat PČ 10 000,- Kč bez oceňování zdravotního stavu
- Lze zvolit variantu pojistného plnění v případě smrti pojištěného v průběhu pojištění - buďto **součtem** = sjednaná PČ pro případ smrti + aktuální hodnota podílového účtu nebo lze zvolit **vyšší z těchto částek**

Doplňková připojištění

S možností pojistit další rizika běžného života

Úrazové připojištění

- Spolehlivá pojistná ochrana následků úrazu pro případ (smrti, trvalých následků s progresivním plněním, denního odškodného za dobu léčení a za pobyt v nemocnici). Trvá-li léčení nebo pobyt v nemocnici déle než sjednaný minimální počet dnů, vyplácí pojišťovna zpětně od 1. dne. Pojistník si může volit variantu vzájemně vázaných PČ z daného rozmezí, s různým složením pojištěných jednotlivých rizik.

Připojištění pro případ nemoci

- Zajišťuje pojistnou ochranu v případě pracovní neschopnosti nebo pobytu v nemocnici z důvodu nemoci formou vyplácení denního odškodného. Pojistník volí z daného rozmezí výši denního odškodného.

Připojištění zproštění od placení pojistného

- V případě, že se pojištěný stane v době trvání plně invalidním, přebírá pojistitel placení pojistného za základní životní pojištění, a to po dobu trvání jeho invalidity.

Připojištění invalidity

- Pokud se pojištěný stane v době trvání plně invalidním (nejvyšší stupeň invalidity), vyplatí pojistitel v souladu s pojistnými podmínkami pojistné plnění ve výši sjednané PČ.

Další výhody pojištění

- V průběhu pojištění možnost zahrnutí nebo vyjmutí nesjednaných rizik, včetně změn výše PČ jednotlivých rizik
- Možnost zkrácení pojistné doby, se zachováním všech uplatněných daňových výhod
- U pojištění pro případ dožití lze zvolit odklad finančního plnění až o 3 roky od konce pojištění nebo vyplácení formou pravidelných měsíčních splátek - důchodu
- Možnost odložení nebo předplacení pojistného v závislosti na konkrétní finanční situaci pojištěného
- Při řádném placení běžného pojistného v případě záporného stavu podílového účtu v období do 6 let od počátku pojištění (buďto z důvodu špatně zvolené investiční strategie nebo negativního pohybu cen) je smlouva převedena do stavu „akumulovaný dluh“ s možností postupného obnovení stavu volbou jiné investiční strategie nebo zaplacením mimořádného pojistného.
- Možnost zvýšení hodnoty pojistného plnění jednorázovým nebo opakovaným zaplacením mimořádného pojistného
- Možnost prodeje části podílových jednotek z podílového účtu zpět pojistiteli
- Příspěvek nebo plná úhrada pojistného zaměstnavatelem je daňově uznatelný

[21]

Životní pojištění s Filipem PLUS

Výhodou tohoto pojištění je vysoká variabilita, která umožňuje zvolení rozsahu pojištění ze širokého souboru pojistných produktů dle individuálních potřeb a finančních možností každého klienta.

Obsahem pojištění je:

Hlavní životní pojištění

- Kapitálové životní pojištění pro dospělé
- Kapitálové životní pojištění pro děti
- Důchodové pojištění
- Rizikové pojištění
- Pojištění úvěru

Další připojištění

- Úrazové
- Zdravotně sociální
- Zproštění od placení pojistného

Výhody jednotlivých pojištění

Kapitálové životní pojištění, Důchodové pojištění

- Nabízí vysoké a bezpečné zhodnocení peněz
- Možnost platby mimořádného pojistného
- Každoroční připisování podílů na zisku
- Po celou dobu trvání pojištění garance zhodnocení v roční výši 2,4% u kapitálové hodnoty pojistného a zálohové %, vyhlášeného pro dané období v sazebníku poplatků u kapitálové hodnoty mimořádného pojistného
- Možnost daňového zvýhodnění od státu – z daňového základu pro daň z příjmu lze odečíst pojistné, zaplacené na hlavní životní pojištění až do výše 12 000,- Kč
- Pojištění v případě smrti

Důchodové pojištění

- Pro udržení životní úrovně i v postproduktivním věku
- Sjednání minimálně do 63 let
- Možnost pravidelné výplaty pojistného plnění formou důchodu při dožití

- Možnost uzavření bez ohledu na zdravotní stav

Pojištění úvěru

Pokud nastane smrt pojištěného, pojišťovna zabezpečuje splácení úvěru do předem sjednané výše pojistné částky bez finančního dopadu na členy rodiny. Případný přebytek vyplátí pojistitel obmyšleným osobám.

Tři možnosti sjednání pojistných částek:

- Konstantní PČ
- Klesající PČ dle sjednaného úroku z úvěru
- Pravidelně klesající PČ

Pojistná doba se sjednává v závislosti na době splácení úvěru na celé roky, minimálně na jeden rok.

Rizikové pojištění

Jedná se o pojištění pro případ smrti. Toto pojištění se sazbami shoduje s pojištěním úvěru s konstantní pojistnou částkou. Minimální pojistná doba je 10 let.

Další výhody:

- V průběhu pojistné doby možnost změny parametrů pojištění (výše PČ jednotlivých rizik, doby pojištění a zahrnutí připojištění,...)
- Možnost přerušení plateb pojistného
- U rezervotvorných produktů půjčka z kapitálové hodnoty (u kapitálového pojištění dospělých a důchodového pojištění)
- Možnost placení mimořádného pojistného a jeho zpětné výběry

Další možnosti sjednání pojištění u dospělých:

Úrazové připojištění

Spolehlivá ochrana pro případ trvalých následků nebo smrti způsobené následkem úrazu. Při trvání pracovní neschopnosti déle než 21. dní, vyplácí pojišťovna denní odškodné zpětně již od 1. dne neschopnosti.

Zdravotně sociální připojištění

Při dlouhodobé pracovní neschopnosti nebo pobytu v nemocnici je sjednáno pojistné, které je vypláceno formou denního odškodného. V případě pracovní neschopnosti od 29. dne dále a při pobytu v nemocnici delším než 6 dnů, se vyplácí zpětně od prvního dne. Toto pojištění je vhodné zejména pro osoby, které jsou zatíženy pravidelnými platbami, např. leasingem, hypotékou, pojištěním nebo náklady na studium dětí apod.

Připojištění zproštění od placení pojistného

V případě plné invalidity klienta v době trvání pojištění, přebírá pojišťovna placení pojistného za hlavní životní pojištění.

[22]

7.2 Kooperativa pojišťovna, a.s.

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. Její podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR je 22%. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak pro klienty z řad firem od drobných podnikatelů až po velké společnosti. Kooperativa je součástí koncernu Vienna Insurance Group. [23]

7.2.1 Charakteristika vybraných produktů investičního a kapitálového životního pojištění

Univerzální životní pojištění PERSPEKTIVA

Univerzální životní pojištění PERSPEKTIVA nabízí ideální kombinaci vysokého zhodnocení vložených investic a nadstandardní pojistné ochrany pro celou rodinu.

Hlavní výhody PERSPEKTIVY:

- **Pojištění celé rodiny na jedné pojistné smlouvě** - lze pojistit až 5 osob, z toho 2 dospělé a 3 děti

- **Pojistnou ochranu lze přizpůsobit konkrétní životní situaci** (může sloužit jako dětské, rizikové, rodinné pojištění nebo jako investiční životní pojištění s primárním cílem zhodnocovat finanční prostředky nebo spořit peníze na důchod)
- **Prémie za bezeškodní průběh na konci pojištění** - procentní podíl z pojistného uhrazeného za pojištěná rizika, který je vyplacen hlavnímu pojištěnému na konci pojištění v případě, že během pojištění nedojde k žádné pojistné události ze sjednaných rizikových pojištění
- **Platnost smlouvy již od následujícího dne po sjednání pojištění**
- **Možnost čerpání finančních prostředků během trvání pojištění**
- **Daňové zvýhodnění - až 12 000,- Kč ročně**

Variabilita pojištění

- U doplňkových připojištění si klient může zvolit věk, do kterého chce být pojištěn.
- Možnost nastavení si klesajících pojistných částek - např. pro účely zabezpečení splácení hypotéky nebo úvěru
- Na konci pojištění zvolení způsobu plnění - jednorázová výplata PČ, výplata důchodu po předem sjednanou dobu, doživotní důchod

Možnosti bonusu

Na počátku pojištění lze sjednat jedno ze tří pojistných plnění zdarma:

1. Pojištění pro případ **smrti následkem úrazu** s pojistnou částkou ve výši dvojnásobku ročního pojistného
2. Pojištění pro případ **plné invalidity následkem úrazu** s jednorázovým pojistným plněním ve výši čtyřnásobku ročního pojistného
3. Pojištění pro případ plné **invalidity následkem úrazu** se zproštěním od placení pojistného po dobu čtyř let

Variabilita pojistného plnění

V případě smrti klient může volit mezi dvěma variantami plnění: varianta **Součet** (je vyplacena sjednaná pojistná částka plus hodnota účtu) nebo varianta **Vyšší z obou hodnot** - varianta Maximum (je vyplacena buďto sjednaná pojistná částka nebo hodnota účtu).

V případě dožití se klient může zvolit buď jednorázovou výplatu nebo výplatu formou důchodu po zvolenou dobu nebo výplatu doživotního důchodu.

Možnost prodloužit pojistnou dobu nebo odložit pojistné plnění - může sloužit jako ochrana investice na konci pojištění v případě nestálosti na finančních trzích.

Transparentní poplatková politika

Nejsou zde žádné počáteční a akumulací jednotky. Klient má vždy přehled o tom, jaká je jeho hodnota účtu a jak si momentálně stojí jeho investice. Téměř všechny náklady jsou strhávány během prvních 3 let. Potom už jde většina pojistného pouze do investice.

Možnosti připojištění:

Dospělé osoby

- Pojištění pro případ smrti pro hlavního pojištěného
- Pojištění pro případ smrti druhého pojištěného
- Úrazové pojištění osob následkem úrazu pro případ (smrti, trvalých následků s progresivním plněním, tělesného poškození, pracovní neschopnosti, pobytu v nemocnici a denního odškodného)
- Pojištění pro případ vážných onemocnění
- Pojištění pro případ pobytu v nemocnici
- Pojištění pro případ pracovní neschopnosti
- Pojištění pro případ plné invalidity s výplatou důchodu nebo pojistné částky
- Pojištění důchodu pro pozůstalé

Děti

- Úrazové pojištění dětí následkem úrazu pro případ (trvalých následků s progresivním plněním, tělesného poškození a denního odškodného)
- Pojištění pro případ pobytu dítěte v nemocnici

Mimořádné pojistné

Během trvání pojištění si klient může vložit mimořádné pojistné, které pak může kdykoli vybrat.

Možnosti investování

Prostřednictvím univerzálního životního pojištění PERSPEKTIVA lze investovat jak do garantovaného fondu, tak také do různých druhů podílových fondů společnosti Erste Sparinvest, C-QUADRAT nebo společnosti Conseq. V rámci pojištění PERSPEKTIVA je možné kombinovat jak garantované, tak tržní fondy a volně mezi nimi přecházet.

Fondy, které je možné nakupovat, jsou fondy fondů. Složení portfolia jednotlivých fondů je velmi rozmanité a reaguje na momentální situaci na světových trzích. Výhodou těchto fondů je rozložení rizika jak měnového, odvětvového tak i regionálního (po celém světě).

Přehled typů podílových jednotek, do kterých lze v rámci pojištění PERSPEKTIVA u Kooperativy pojišťovny investovat je uveden v příloze č. II.

[25]

Kapitálové životní pojištění HARMONIE

V kapitálovém životním pojištění HARMONIE se slučují základní požadavky na pojistnou ochranu klienta a zhodnocení finančních prostředků.

Hlavní výhody HARMONIE

- **Pojistný program lze volit a měnit dle aktuální životní situace**

Pojistné programy:

- RENTA - slouží zejména ke spoření
- RENTA + OCHRANA - slouží ke spoření a také ke kvalitnímu pojištění
- OCHRANA + RENTA - slouží hlavně k nadstandardnímu pojištění a k tomu je možnost spoření

Vždy se jedná o kombinaci základních rizik pro případ dožití a smrti. V průběhu pojištění lze kdykoli změnit variantu pojistného programu.

- **Možnost pojištění až 3 dětí v jedné pojistné smlouvě**
- **Možnost kdykoli vkládat a vybírat prostředky na mimořádném účtu**
- **Kapitálové pojištění s bonusem** - zdarma je nabízeno pojištění na smrt následkem úrazu, v případě pojistné události během trvání pojištění vyplatí pojistitel oprávně-

né osobě pojistné plnění ve výši dvojnásobku ročního pojistného platného ke dni, v němž k úrazu došlo

- **Prémie za věrnost ve výši 5% z pojistné částky na konci pojištění**

Pojistná částka formou důchodu

Místo jednorázové výplaty pojistného plnění může pojistník zvolit možnost vyplatit pojištěnému plnění ve formě důchodu na sjednanou dobu výplaty 5, 10 nebo 20 let.

Zproštění od placení

V případě sjednání pojištění pro případ trvalé invalidity lze zvolit variantu zproštění od placení pojistného.

Zhodnocení

Garantované zhodnocení ve výši 2,4 %. Od roku 1996 Kooperativa vždy připsala více než 4 %.

Možnosti připojištění:

- Pojištění pro případ plné invalidity s výplatou důchodu
- Úrazové pojištění osob následkem úrazu pro případ (smrti, trvalých následků s progresivním plněním a tělesného poškození způsobeného úrazem
- Úrazové pojištění dětí následkem úrazu pro případ (trvalých následků s progresivním plněním a tělesného poškození)
- Pojištění pro případ pobytu v nemocnici
- Pojištění pro případ pracovní neschopnosti
- Pojištění pro případ vážných onemocnění
- Pojištění důchodu pro pozůstalé

[24]

8 SROVNÁNÍ VYBRANÝCH PRODUKTŮ IŽP A KŽP V RÁMCI ČPP

8.1 Modelový příklad IŽP

V příloze P III uvádím modelový příklad investičního životního pojištění Evropská jistota u České podnikatelské pojišťovny, a.s. Tento modelový příklad je sestaven právě pro účely této bakalářské práce, ve které budu komentovat u konkrétního člověka průběh a cenu tohoto pojištění.

Pojištění je sestaveno pro ženu ve věku 23 let, pracující v administrativě - patřící do rizikové skupiny č. 1 (*přehled činností rozdělených do rizikových skupin je uveden v příloze P V*), pojistná doba je do 60 let, tedy pojištění je na 37 let. Je zvoleno měsíční placení pojistného ve výši 1 488,- Kč. Obsahem pojištění je hlavní životní pojištění, kde je stanovena pojistná částka pro případ smrti ve výši 500 000,- Kč, pro případ dožití bude důležitá aktuální hodnota investičního účtu. Pro pojistné plnění je zvolena varianta vyšší z obou hodnot. Dále jsou zvoleny různé varianty připojištění rizik:

- Zproštění od placení pojistného za hlavní pojištění
- Úrazové připojištění:
 - Smrt úrazem 200 000,-
 - Trvalé následky úrazu s progresivním plněním od 10 % 500 000,-
 - Denní odškodné za dobu léčení úrazu (od 10. dne) 200,-
 - Denní odškodné za pobyt v nemocnici (od 3. dne) 200,-
- Pojištění pro případ nemoci
 - Denní odškodné za pracovní neschopnost (od 29. dne) 200,-
 - Denní odškodné za pobyt v nemocnici (od 3. dne) 200,-
- Připojištění invalidity 500 000,-

Pro umístění platby pojistného byly zvoleny dva investiční podílové fondy, a to: CONSEQ Progresivní portfolio a CONSEQ Balancované portfolio, oba v poměru 50 %, kde u prvního typu fondu je výnos ve výši 8% a u druhého typu je výnos ve výši 6%. Z grafu a průběhu vývoje účtu můžeme vidět, že u zvolené varianty placení pojistného plnění „Vyšší

z obou hodnot“ až do 30 roku placení pojistného je vyšší pojistné plnění v případě smrti námi stanovené na částku 500 000,- Kč. Až od 30 roku tato částka narůstá a je vyšší hodnota aktuálního účtu. Celková zaplacená částka za hlavní pojištění za stanovenou dobu pojištění je 310 800,- Kč.

8.2 Modelový příklad KŽP

V příloze P IV uvádím modelový příklad kapitálového životního pojištění s Filipem PLUS u České podnikatelské pojišťovny, a.s.

Pojištění je sestaveno pro ženu ve věku 23 let, pracující v administrativě - patřící do rizikové skupiny č. 1 (*přehled činností rozdělených do rizikových skupin je uveden v příloze P V*), pojistná doba je do 60 let, tedy pojištění je na 37 let. Je zvoleno měsíční placení pojistného ve výši 855,- Kč. Je zde stanovena pojistná částka pro případ smrti ve výši 200 000,- Kč a také částka ve stejné výši 200 000,- Kč pro případ dožití.

Dále jsou zvoleny různé varianty připojištění rizik:

- Zproštění od placení hlavního pojištění
- Úrazové připojištění
 - Smrt úrazem 200 000,-
 - Trvalé následky (TN) s progresí od 2% 200 000,-
 - TN s progresí nad 25% 400 000,-
 - TN s progresí nad 50% 600 000,-
 - TN s progresí nad 75% 800 000,-
 - Denní odškodné při úrazu 200,-
- Zdravotně sociální připojištění
 - Denní odškodné za pracovní neschopnost 200,-
 - Denní odškodné za pobyt v nemocnici 200,-

Očekávaný úrok po dobu pojištění je ve výši 4%. Kapitálová hodnota pojištění je v prvních dvou letech nulová, až od 3 roku nabývá kladných hodnot. Na konci pojištění dosahuje částky 275 278,- Kč, z toho je 75 278,- Kč hodnota výnosů. Co se týká odkupné hodnoty,

do 19 roku je stejná jako kapitálová hodnota včetně výnosů, od 20 roku se tato hodnota rok od roku snižuje.

8.3 Srovnání IŽP a KŽP

Co se týče investičního i kapitálového životního pojištění patří obě mezi pojištění pro případ smrti nebo dožití. V zajištění rizika smrti pojištěného v průběhu platnosti pojištění není podstatný rozdíl, u obou typů se sjednává pojistná částka pro případ smrti v určité výši. Výrazný rozdíl je u části pojistného na dožití. KŽP tvoří z této části pojistného tzv. rezervu a pojištění obsahuje garantovanou pojistnou částku pro případ dožití, která je stanovena s pomocí technické úrokové míry. Z toho vyplývá, že u tohoto typu ŽP je při dožití se konce pojištění vždy garantována výplata pojistného plnění. O umístění finančních prostředků na kapitálovém trhu rozhoduje v rámci stanovených pravidel výhradně pojistitel.

U IŽP se TÚM nekalkuluje, míra zhodnocení investovaných prostředků je dána pohybem kurzu podkladových aktiv na kapitálovém trhu a tím se v průběhu pojištění pohybuje oběma směry i cena podílových jednotek, připsaných na účtu pojistníka. Pojistník si sám rozhoduje o rozdělení a umístění placeného pojistného do jednotlivých podílových fondů. To může pojistník v průběhu pojištění kdykoliv měnit, nakoupené jednotky mezi jednotlivými fondy přesouvat a tím do značné míry konečnou výši zhodnocení ovlivňovat. Velkou nevýhodou IŽP je to, že není garantována žádná výše pojistného plnění, částka výplaty plnění může být při špatně vedené investiční strategii i nulová.

Vzhledem k tomu, že každému člověku je sestavován individuální typ životního pojištění s pojistnými podmínkami stanovenými přesně jemu na míru a dle jeho finančních možností, lze tyto typy pojištění velmi těžko srovnávat.

Já jsem se rozhodla uvést srovnání především v pojistných podmínkách pojištění (srovnání pojistných podmínek je uvedeno v příloze P VI) a také z hlediska cen, které musí klient za své pojištění a připojištění zaplatit (srovnání cen, které musí klient zaplatit za hlavní pojištění a za zvolené připojištění krytí rizik je uvedeno v příloze P VII).

8.3.1 Srovnání pojistných podmínek

Min. a max. vstupní věk, min. délka pojištění

KŽP je možné sjednat jak pro dospělé, tak pro děti, je zde proto stanovena jen hranice maximálního vstupního věku a do jakého věku je možné pojištění sjednat. U dospělých lze sjednat pojištění do 70 let věku a u dětí max. do 27 let. Maximální věk pro sjednání je tedy u dospělých 60 let a u dětí 17 let. U IŽP je minimální věk 15 let a maximální vstupní věk 65 let. Pojištění se zde sjednává do 75 let. U obou typů pojištění je minimální pojistná doba 10 let.

Pojištění a pojistné částky

Jak KŽP, tak IŽP je pojištění pro případ smrti nebo dožití. U KŽP jej lze sjednat jak pro dospělé, tak pro děti. Pojistná částka pro případ smrti u dětí je 30 000,- Kč, u dospělých je v rozmezí 30 000 - 3 000 000,- Kč. Minimální pojistné částky pro případ dožití jsou u dětí 30 000,- a u dospělých 40 000,- Kč. U IŽP je pojištění pro případ smrti nebo dožití se dohodnutého věku, s možností volby výše pojistné částky pro případ smrti, varianty pojistného plnění pro případ smrti a celkové výše pojistného za hlavní pojištění. Minimální pojistná částka pro případ smrti je 30 000,- Kč, pro osoby se vstupním věkem 55 let a výše 10 000,- Kč. Maximum je 3 000 000,- Kč.

Způsob placení pojistného, mimořádné pojistné

U obou typů pojištění můžeme pojištění platit buď jednorázově - najednou na celou dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno nebo běžně a to buď ročně, pololetně, čtvrtletně nebo měsíčně. Za menší četnost placení poskytuje pojistitel slevu na běžném pojistném.

Pojistník může v době trvání pojištění zaplatit mimořádné pojistné. Minimální výše vkladu činí 1000,- Kč. To platí pro oba typy pojištění, u IŽP se používá na nákup podílových jednotek portfolií dle platného nebo při platbě určeného alokačního poměru. U KŽP je tvořena kapitálová hodnota tohoto mimořádného pojištění, z této kapitálové hodnoty může pojistník požádat o výplatu, to lze nejvýše dvakrát v daném pojistném roce. Minimální výše výplaty činí 3 000,- Kč.

Způsob výpočtu a rozdělení bonusů

Obsahem pojistné smlouvy u obou typů pojištění nejsou žádné bonusy.

Určení výše odkupného

Odkupné je částka, která bude pojistníkovi vyplacena v případě, že je ŽP ukončeno výpovědí před jeho smluveným koncem. KŽP - u běžně placeného pojistného v případě, že: pojistná smlouva byla v platnosti minimálně dva roky, pojistné bylo zaplaceno alespoň za dva roky a byla vytvořena kladná rezerva pojistného.

IŽP - nárok na výplatu vznikne, jestliže účet pojistníka vykazuje kladné hodnoty po odečtení neuhrazených částí počátečních a průběžných nákladů a všech neuhrazených poplatků.

8.3.2 Srovnání cen pojištění a připojištění u modelových příkladů ČPP

Srovnání cen, které musí klient zaplatit za hlavní pojištění a za zvolené připojištění krytí rizik jak u IŽP, tak u KŽP je uvedeno v příloze P VII.

Hlavní životní pojištění

U KŽP je pojistná částka jak pro případ smrti, tak pro případ dožití stanovena na 200 000,- Kč, za tuto výši pojistného krytí klient platí částku 401,- Kč. U IŽP je stanovena pouze PČ pro případ dožití a to ve výši 500 000,- Kč, PČ pro případ smrti se u tohoto pojištění nestanovuje, vyplácí se zde aktuální hodnota účtu ke dni pojistného plnění, klient má zvolenou variantu plnění vyšší z obou hodnot, což znamená, že pokud stav účtu bude nižší než PČ na dožití, bude mu vyplaceno 500 000,- Kč. Za toto pojistné klient platí 700,- Kč. Oproti KŽP je tato částka vyšší, ale je zde sjednána také vyšší PČ na dožití.

Připojištění zproštění od placení hlavního pojištění

U obou typů pojištění je klient pojištěn pro případ, že by od dvou let vzniku nebo přidání tohoto připojištění mu byl přiznán plný invalidní důchod pro nejvyšší stupeň invalidity. U KŽP klient zaplatí 10,- Kč, což je minimální částka, u IŽP byla zvolena vyšší hodnota pojistného a to 14,- Kč.

Úrazové připojištění

U obou typů pojištění je klient pojištěn na smrt (na 200 000,- Kč) a trvalé následky úrazem s progresivním plněním, kde u trvalých následků je PČ variabilní v závislosti na rozsahu úrazu. Dále se toto připojištění ještě skládá z pojištění denního odškodného za dobu léčení úrazu, kde u KŽP je vypláceno, pokud je delší než 21. dní, u IŽP podle počtu stanovených

dnů ve smlouvě, což je v tomto případě od 10. dne a pojištění denního odškodného za pobyt v nemocnici z důvodu úrazu - u IŽP při pobytu v nemocnici déle než tři dny, se vyplácí zpětně od prvního dne. Za úrazové připojištění zaplatí klient u KŽP 177,- Kč a u IŽP 254,- Kč.

Zdravotně sociální připojištění

V rámci tohoto připojištění je pojištěno denní odškodné za pracovní neschopnost (od 29. dne) a denní odškodné za pobyt v nemocnici (od 3. dne pobytu) ve výši 200,- Kč. Tato pojistná částka je stejná pro oba typy ŽP. U KŽP je klientem placeno 267,- Kč a u IŽP 380,- Kč.

Připojištění invalidity

Toto připojištění je sjednáno pouze v rámci IŽP a to na částku 500 000,- Kč, za to klient zaplatí 140,- Kč.

Celková výše lhůtního pojistného

U IŽP je celková částka lhůtního pojistného ve výši 1488,- Kč, které je možno investovat. U KŽP je celková částka lhůtního pojistného ve výši 855,- Kč.

9 SROVNÁNÍ VYBRANÝCH PRODUKTŮ IŽP A KŽP MEZI ČPP A KOOPERATIVOU

Vzhledem k tomu, že základní charakteristika a podmínky pojištění u všech pojišťoven jsou velmi podobné, shrnu zde pouze srovnání pojištění z hlediska cen zaplacených u konkrétních typů kapitálového i investičního životního pojištění mezi Českou podnikatelskou pojišťovnou, a.s. a Kooperativou pojišťovnou, a.s.

9.1 Kapitálové životní pojištění

Srovnání cen, které musí klient zaplatit za hlavní pojištění a za zvolené připojištění krytí rizik u KŽP je uvedeno v příloze P VIII.

Hlavní životní pojištění

U ČPP je pojistná částka jak pro případ smrti, tak pro případ dožití stanovena na 200 000,- Kč, za tuto výši pojistného krytí klient platí částku 401,- Kč. U kapitálového životního pojištění HARMONIE v rámci Kooperativy jsou částky pro případ smrti i dožití stanoveny pouze na 100 000,- Kč. U Kooperativy je pojistné rozděleno za každé pojištění zvlášť, což znamená, že za pojištění pro případ smrti zaplatíme 200,- Kč a pro případ dožití 40,- Kč, což je dohromady 240,- Kč, je to méně než u ČPP, ale zároveň je to i za menší pojistné částky.

Úrazové připojištění

U obou pojišťoven je klient pojištěn na smrt (na 200 000,- Kč) a trvalé následky úrazem s progresivním plněním, kde u trvalých následků je PČ variabilní v závislosti na rozsahu úrazu. U ČPP jsou v rámci kalkulace rozepsány různé výše progresivního plnění od min. 2 % až do 100 %, kdy PČ je násobkem 1,2,3 a 4 pojistné částky pro smrt úrazem. U Kooperativy je v rámci kalkulace zobrazeno jen progresivní plnění od 25 % s PČ 500 000,- Kč. U Kooperativy je možnost připojištění tělesných následků způsobených úrazem na 50 000,- Kč, za které klient v rámci úrazového připojištění zaplatí 64,- Kč. U ČPP se do úrazového připojištění ještě zahrnuje pojištění denního odškodného za dobu léčení úrazu, je vypláceno, pokud je delší než 21. dní. U ČPP klient zaplatí za úrazové připojištění 177,- Kč a u Kooperativy po sečtení všech jednotlivých částek 198,- Kč.

Zdravotně sociální připojištění

V rámci tohoto připojištění je pojištěno denní odškodné za pracovní neschopnost (u ČPP od 29. dne a u Kooperativy od 15. dne) ve výši 200,- Kč a denní odškodné za pobyt v nemocnici (od 3. dne pobytu) u ČPP ve výši 200,- Kč a u Kooperativy ve výši 300,- Kč. Tato pojistná částka je stejná pro oba typy ŽP. Celkem je klientem zapláceno u ČPP 267,- Kč a u Kooperativy 576,- Kč (tady je stanovena velmi vysoká částka za pobyt v nemocnici ve výši 516,- Kč).

Celková výše lhůtního pojistného

U ČPP je celková částka lhůtního pojistného ve výši 855,- Kč. U Kooperativy je celková částka lhůtního pojistného ve výši 1014,- Kč.

9.2 Investiční životní pojištění

Srovnání cen, které musí klient zaplatit za hlavní pojištění a za zvolené připojištění krytí rizik u IŽP je uvedeno v příloze P IX.

Hlavní životní pojištění

U ČPP je pro klienta zvolena pojistná částka pro případ smrti na 500 000,- Kč a pro případ dožití se počítá s aktuální výší hodnoty účtu, v případě pojistného plnění je vyplácena vyšší z obou hodnot. U Kooperativy pojistná částka pro případ dožití není, operuje se pouze s aktuální hodnotou podílového účtu v době pojistného plnění. U ČPP klient za hlavní pojištění zaplatí 700,- Kč u Kooperativy v tomto případě nic.

Úrazové připojištění

U obou pojišťoven je klient pojištěn na smrt (na 200 000,- Kč) a trvalé následky úrazem s progresivním plněním. U ČPP je progrese od 10 % s PČ 500 000,- Kč, u Kooperativy je progrese od 0,1 % také na 500 000,- Kč. Úrazové připojištění ještě zahrnuje pojištění denního odškodného za dobu léčení úrazu, u ČPP od 10. dne a u Kooperativy od 8. dne, u obou na 200,- Kč/den a pojištění denního odškodného za pobyt v nemocnici z důvodu úrazu - od 3. Dne na 200,- Kč/den. Za úrazové připojištění zaplatí klient celkem ČPP 254,- Kč a 246,- Kč, což je velmi vyrovnané.

Zdravotně sociální připojištění

V rámci tohoto připojištění je pojištěno denní odškodné za pracovní neschopnost (u ČPP od 29. dne a u Kooperativy od 15. dne) a denní odškodné za pobyt v nemocnici (od 3. dne pobytu) ve výši 200,- Kč. Tato pojistná částka je stejná pro obě pojišťovny. U ČPP je klientem placeno 380,- Kč a u Kooperativy 184,- Kč.

Připojištění invalidity

Toto připojištění je sjednáno pouze v rámci IŽP u ČPP a to na částku 500 000,- Kč, za to klient zaplatí 140,- Kč.

Celková výše lhůtního pojistného

U ČPP je celková částka lhůtního pojistného ve výši 1488,- Kč, které je možno investovat. U Kooperativy je celková částka lhůtního pojistného v minimální výši 435,- Kč, ale je doporučováno platit 1450,- Kč, kdy zbylé peníze jsou použity na investice do podílových fondů, které si klient sám zvolí.

ZÁVĚR

Při zpracování bakalářské práce jsem postupovala dle zásad pro zpracování, které jsou formulovány v zadání bakalářské práce. Podle mého názoru se mi podařilo zpracovat všechny uvedené body.

Ve své bakalářské práci jsem se zabývala převážně produkty investičního a kapitálového životního pojištění u České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group. Produkty nabízené v rámci těchto pojištění jsem popsala a u vybraných produktů jsem provedla podrobné srovnání. Vzhledem k tomu, že je zde velké množství ukazatelů, které je možné porovnávat, vybrala jsem si srovnání dle cen placených potencionálním klientem za zvolené pojištění a dle pojistných podmínek, které specifikují tyto typy pojištění.

Dalšími přínosy jsou také modelové příklady jak investičního, tak kapitálového životního pojištění u ČPP, na kterých byly hodnocené poznatky aplikovány.

Dále bylo provedeno srovnání produktů ČPP s vybranými produkty Kooperativy pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group.

Výsledkem bylo zjištění, že obě tyto pojišťovny nabízejí velmi podobné produkty a i pojistné podmínky se moc neodlišují, přesto každé pojištění je samo o sobě specifické, a to díky konkrétnímu člověku, který si dané pojištění sjednává.

V posledních letech můžeme říct, že zájem o životní pojištění postupně narůstá, lidé si čím dál více uvědomují rizika každodenního života, které je ohrožují na každém kroku a mohou jim způsobit velmi nepříjemné jak sociální, tak finanční problémy. Uvědomují si velkou potřebu zajištění jak sebe, tak svých blízkých v průběhu života a ve stáří a ke krytí rizik, k čemuž životní pojištění slouží.

Stále ovšem přetrvává dost lidí, kteří si pojištění nesjednávají a to z důvodu, že je pro ně velmi složité porozumět všem termínům a podmínkám, které musí být u pojištění dodrženy a sjednány. Klient musí důkladně zvážit jaký typ je pro něj vhodný a zda pro něj bude pojištění výnosem nebo při špatné volbě právě spíše přítěží.

Závěrem své práce bych chtěla poděkovat všem, kteří stáli při mně při zpracování této bakalářské práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] DAŇHEL, Jaroslav. *Pojistná teorie*. 1. vyd. Praha : Professional Publishing, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.
- [2] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
- [3] ČÁMSKÝ, František. *Pojistná matematika v životním a neživotním pojištění*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2004. 115 s. ISBN 80-210-3385-1.
- [4] Kolektiv autorů z České asociace pojišťoven. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha : Grada, 2002. 104 s. ISBN 8024701464.
- [5] CIPRA, Tomáš. *Zajištění a přenos rizik v pojišťovnictví*. 1. vyd. Praha : Grada, 2004. 260 s. ISBN 80-247-0838-8.
- [6] DUCHÁČKOVÁ, Eva; DAŇHEL, Jaroslav. *Teorie pojistných trhů*. 1. Vyd. Praha : Professional Publishing, 2010. 216 s. ISBN 9788074310157.
- [7] KARFÍKOVÁ, Marie; PŘIKRYL, Vladimír. *Pojišťovací právo*. 1. Vyd. Praha : Leges, 2010. 351 s. ISBN 9788087212455.
- [8] CIPRA, Tomáš. *Kapitálová přiměřenost ve financích a solventnost v pojišťovnictví*. Vyd. 1. Praha : Ekopress, 2002. 271 s. ISBN 8086119548.
- [9] ČEJKOVÁ, Viktória; NEČAS, Svatopluk. *Pojišťovnictví*. Brno : Masarykova univerzita, 2006. 129 s. ISBN 8021039906.

Internetové zdroje

- [10] PECH, Jirka. *Životní pojištění. Head Quarter* [online]. 18.5.2005, [cit. 2011-05-11]. Dostupný z WWW: <<http://hq.cz/wordpress/jpi/2005/zivotni-pojisteni>>.
- [11] ČAP. *Česká asociace pojišťoven* [online]. c 2010 [cit. 2011-05-11]. O nás. Dostupné z WWW: <<http://www.cap.cz>>.
- [12] Jaký bude můj podíl na zisku pojišťovny. *Peníze.cz* [online]. © 2000 - 2011, [cit. 2011-05-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.penize.cz/17299-jaky-bude-muj-podil-na-zisku-pojistovny>>.

- [13] ČESKÁ POJIŠŤOVNA a.s.. *ČESKÁ POJIŠŤOVNA* [online]. © 2008-2011 [cit. 2011-05-11]. Daňové výhody. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/danove-vyhody.html>>.
- [14] HAVIT, s.r.o. *Business center.cz* [online]. © 1998 - 2011 [cit. 2011-05-11]. Slovník pojmů. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pojmy/p2055-zivotni-pojisteni.aspx>>.
- [15] CZI, s.r.o. *FinančníVzdělávání.cz* [online]. © 2007 [cit. 2011-05-11]. Investiční životní pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.financnivzdelavani.cz/webmagazine/page.asp?idk=400>>.
- [16] CZI, S.r.o. *FinančníVzdělávání.cz* [online]. © 2007 [cit. 2011-05-11]. Kapitálové životní pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.financnivzdelavani.cz/webmagazine/page.asp?idk=401>>.
- [17] Podrobná charakteristika investičního životního pojištění. *Peníze.cz* [online]. © 2000 - 2011, [cit. 2011-05-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.penize.cz/17480-podrobna-charakteristika-investicniho-zivotniho-pojisteni>>.
- [18] ČPP [online]. 2011 [cit. 2011-05-11]. Profil. Dostupné z WWW: <<http://www.cpp.cz/profil/>>.
- [19] ČPP [online]. 2011 [cit. 2011-05-11]. Investiční životní pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.cpp.cz/pojisteni-osob~investicni-zivotni-pojisteni/>>.
- [20] ČPP [online]. 2011 [cit. 2011-05-11]. Kapitálové životní pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.cpp.cz/pojisteni-osob~kapitalove-zivotni-pojisteni/>>.
- [21] ČPP [online]. 2011 [cit. 2011-05-11]. Evropská jistota. Dostupné z WWW: <<http://www.cpp.cz/pojisteni-osob~investicni-zivotni-pojisteni~evropska-jistota/>>.
- [22] ČPP [online]. 2011 [cit. 2011-05-11]. Životní pojištění s Filipem PLUS. Dostupné z WWW: <<http://www.cpp.cz/pojisteni-osob~kapitalove-zivotni-pojisteni~zp-s-filipem-plus/>>.

- [23] KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA, a.s.. *Kooperativa pojišťovna* [online]. © 2010 [cit. 2011-05-18]. Základní informace. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace/>>.
- [24] KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA, a.s.. *Kooperativa pojišťovna* [online]. © 2010 [cit. 2011-05-18]. Kapitálové životní pojištění HARMONIE. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-osob/kapitalove-zivotni-pojisteni/kapitalove-zivotni-pojisteni-harmonie.html>>.
- [25] KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA, a.s.. *Kooperativa pojišťovna* [online]. © 2010 [cit. 2011-05-18]. Univerzální životní pojištění PERSPEKTIVA. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-osob/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/>>.

Interní literatura

- [26] Statistické údaje 1-12/2009 - Grafy
- [27] Výroční zpráva České podnikatelské pojišťovny, a.s. za rok 2009
- [28] Výroční zpráva Kooperativy pojišťovny, a.s. za rok 2009

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ŽP	Životní pojištění
EU	Evropská Unie
PTÚM	Pojistně technická úroková míra
TÚM	Technická úroková míra
IŽP	Investiční životní pojištění
KŽP	Kapitálové životní pojištění
HDP	Hrubý domácí produkt
ČNB	Česká národní banka
PČ	Pojistná částka
ČPP	Česká podnikatelská pojišťovna
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
TN	Trvalé následky

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Technická úroková míra z rezervotvorné složky pojistného [2]	19
Obr. 2 Rozdělení zisků (přebytků) ze životního pojištění pojištěným [2].....	20
Obr. 3 Určení základu pro hodnotu odbytného, tzn. vývoj prostředků na krytí pojistné částky při dožití po odečtení umořených nákladů [2]	22
Obr. 4 Investiční životní pojištění [15].....	32
Obr. 5 Kapitálové životní pojištění [16].....	34
Obr. 6 Vývoj předepsaného pojistného [26].....	41
Obr. 7 Meziroční změny předepsaného pojistného [26].....	41
Obr. 8 Předepsané pojistné v ŽP - ČPP v letech 2002 - 2009 [27]	42
Obr. 9 Předepsané pojistné v ŽP - Kooperativa v letech 2002 - 2009 [28]	43

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Struktura ceny v životním pojištění [2]	17
Tab. 2 Vlastnosti základních druhů pojištění osob [15; 16].....	30
Tab. 3 Garance parametrů u investičního a kapitálového životního pojištění [17].....	35

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Nabídka investičních podílových fondů ČPP
- P II Nabídka investičních podílových fondů Kooperativy
- P III Modelový příklad průběhu IŽP u ČPP
- P IV Modelový příklad průběhu KŽP u ČPP
- P V Přehled rizikových skupin pro úrazové pojištění osob
- P VI Srovnání pojistných podmínek u ČPP
- P VII Srovnání cen pojištění a připojištění u modelových příkladů ČPP
- P VIII Srovnání cen pojištění a připojištění u KŽP mezi ČPP a Kooperativou
- P IX Srovnání cen pojištění a připojištění u IŽP mezi ČPP a Kooperativou

PŘÍLOHA P I: NABÍDKA INVESTIČNÍCH PODÍLOVÝCH FONDŮ

ČPP

Nabídka investičních podílových fondů ČPP				
Název fondu	Investiční strategie	Měna portfolia	Doporučený investiční horizont	Poplatek za správu portfolia
CONSEQ Balancované portfolio	vyvážená investice do podílových listů dluhopisových fondů, fondů peněžního trhu, akciových fondů a smíšených fondů	CZK	střednědobý horizont 3,5 roku a více	0,60 % p.a.
CONSEQ Progresivní portfolio	progresivní převážně investice do podílových listů akciových a smíšených fondů	CZK	dlouhodobý horizont 5 let a více	0,75 % p.a.
CONSEQ Portfolio nových ekonomik	progresivní, specifická zejména do podílových listů akciových, smíšených a dluhopisových fondů rozvíjejících se trhů, v menší míře do podílových listů akciových a dluhopisových fondů s jiným než výše uvedeným investičním zaměřením	CZK	dlouhodobý horizont 5 let a více	0,75 % p.a.
CONSEQ Nemovitostní portfolio	progresivní, specifická převážně investice do podílových listů nemovitostních fondů, do podílových listů fondů realitních akcií a do realitních akcií, dále do podílových listů akciových fondů a dále do podílových listů dluhopisových fondů a fondů peněžního trhu	CZK	dlouhodobý horizont 5 let a více	0,50 % p.a.
Pioneer P.F. - Global Balanced 50	investice do diverzifikovaného portfolia povolených nástrojů. Investuje 50 - 70 % svých aktiv do akcií a s akciemi spojených nástrojů. Podfond - až 15% aktiv do vhodných certifikátů komoditních indexů	CZK, EUR, USD	střednědobý až dlouhodobý horizont	1,50% p.a.
Pioneer P.F. - Global Changes	Podfond - až 100 % svých aktiv do akcií a jejich nástrojů, do otevřených UCI a UCITS, nástrojů peněžního trhu, dluhových a s nimi souvisejících nástrojů, vkladů s max dobou trvání 12 měsíců a úrokových certifikátů. Dále také 15% svých akcií do finančních derivátových nástrojů, termínovaných kontraktů, opcí, kreditních, úrokových a akciových swapů, swapů s celkovou návratností či měnových forwardových kontraktů.	CZK, EUR	střednědobý až dlouhodobý horizont	1,80 % p.a.
Pioneer P.F. Global Defensive 20	Podfond běžně investuje 20 - 30 % svých aktiv do akcií a s akciemi spojených nástrojů. Také může investovat až 15 % svých aktiv do vhodných certifikátů komoditních indexů.	CZK, EUR, USD	střednědobý až dlouhodobý horizont	1,20 % p.a.
SoGe - Garantovaný dluhopis MAXIMUM	Portfolio je systematicky investováno do rizikových a bezrizikových aktiv. Riziková aktiva představuje Dynamický koš indexů: váhy portfolia akciového a komoditního indexu zohledňují aktuální vývoj na kapitálových trzích. Bezriziková aktiva jsou aktiva peněžního trhu v CZK.	bezriziková aktiva - CZK, riziková - EUR, USD	Možnost vstupu a výstupu během celého života produktu	1,20 % p.a.

PŘÍLOHA P II: NABÍDKA INVESTIČNÍCH PODÍLOVÝCH FONDŮ KOOPERATIVY

Nabídka investičních podílových fondů Kooperativa				
Název fondu	Investiční strategie	Měna portfolia	Doporučený investiční horizont	Poplatek za správu portfolia
Konzervativní program s využitím investování do podílových fondů	Investuje převážně do dluhopisových fondů se stabilním výnosem	EUR, CZK	minimálně 5 let	U tržních fondů, garantovaného a vkladového fondu - 0% honoty investice
Dynamický program s využitím investování do podílových fondů	Investuje do dluhopisových fondů i akciových fondů	EUR, CZK	minimálně 7 let	
Progresivní program s využitím investování do podílových fondů	Investuje převážně do akciových fondů	EUR, CZK	10 a více roků	
C-Quadrat Arts Balanced s využitím investování do podílových fondů	Total Return (až 50 % akciových fondů)	EUR	minimálně 7 let	
Conseq Active Invest Vyvážené portfolio	Investice do dluhopisových a akciových fondů (50 % fondy peněžního trhu a dluhopisové denominované v CZK, 10 % dluhopisové fondy denominované v cizí měně a 40 % fondy akciové)	CZK	minimálně 3 roky	
Conseq Active Invest Dynamické portfolio	Investice do dluhopisových a akciových fondů (10 % fondy peněžního trhu a fondy dluhopisové, 90 % fondy akciové)	CZK	minimálně 5 let	
Conseq Horizont Invest 10 a nej. pozice Conseq Horizont Invest 8, 9	Investice do dluhopisových a akciových fondů	CZK	minimálně 3 roky	
Conseq Horizont Invest 11	Investice do dluhopisových a akciových fondů	CZK	minimálně 3 roky	
Garantovaný fond	Tento fond kopíruje zhodnocení kapitálového životního pojištění, který respektuje všechny zásady investování jako investování rezerv ŽP. Garantovaný růst ceny podílové jednotky je 2,4 % ročně. Ročně je připisováno zhodnocení ve formě podílu na zisku. Tento fond je vhodný pro velmi konzervativní investory nebo investory, kteří chtějí zabránit kapitálovým ztrátám.			

PŘÍLOHA P III: MODELOVÝ PŘÍKLAD PRŮBĚHU IŽP U ČPP

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.,
Vienna Insurance Group

KALKULACE

Datum a čas kalkulace:
10.05.2011 16:35

pro Investiční životní pojištění EVROPSKÁ JISTOTA

ÚDAJE O POJIŠTĚNÍ

Vstupní věk žena - 23 let
Doba pojištění 37
Počátek pojištění 01.06.2011

OBSAH POJIŠTĚNÍ

HLAVNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Pojištění pro případ smrti nebo dožití

Pojistná částka pro případ smrti

s plněním: vyšší z obou hodnot

Pojistná částka pro případ dožití = aktuální hodnota účtu

PŘIPOJIŠTĚNÍ

Zproštění od placení pojistného na hlavní pojištění

Úrazové připojištění Riziková skupina

Riziko	smrt úrazem (SÚ)	trvalé následky úrazu s progresivním plněním od 10%		denní odškodné za dobu léčeni úrazu		denní odškodné za pobyt v nemocnici z důvodu úrazu (od 3. dne)		
				od ☒ 10. dne ☐ 15. dne ☐ 22. dne				
Pojistná částka (Kč)	100 000 - 3 000 000 Kč	200 000	bez PP 100 000 - 3 000 000 Kč s PP 100 000 - 1 500 000 Kč	500 000	50 - 500 Kč (lze sjednat pouze s TN, max. 0,001 TN)	200	50 - 500 Kč	200

Připojištění pro případ nemoci

Riziko	denní odškodné za pracovní neschopnost (od 29. dne)	denní odškodné za pobyt v nemocnici (od 3. dne)
Pojistná částka (Kč)	50 - 500 Kč	200

Připojištění invalidity

Pojistná částka
500 000 Kč
(100 000 - 2 000 000 Kč)

Měsíční pojistné za investiční pojištění celkem

Pojistné období

měsíční

Lhůtní pojistné
(min 300 Kč)

měsíční pojistné (f) * počet
měsíců poj. období

Měsíční pojistné v Kč
700 a

500 000 Kč

Přirážka k pojistnému za riziko smrti

a1

14 b
(min 10 Kč)

254 c

380 d

140 e

1 488 f
(a+a1+b+c+d+e)

1 488 g

KALKULACE

Datum a čas kalkulace:
10.05.2011 16:36

pro Investiční životní pojištění EVROPSKÁ JISTOTA

ÚDAJE O POJIŠTĚNÍ

Vstupní věk žena - 23 let
Doba pojištění 37
Počátek pojištění 01.06.2011

OBSAH POJIŠTĚNÍ

Hlavní životní pojištění

Pojištění pro případ smrti nebo dožití

Pojistná částka pro případ smrti

500 000 Kč

s plněním: vyšší z obou hodnot

Pojistná částka pro případ dožití = aktuální hodnota účtu

Přípojištění

Zproštění od placení pojistného na hlavní pojištění

Úrazové přípojištění Riziková skupina

Riziko	smrt úrazem (SÚ)	trvalé následky úrazu s progresivním plněním od 10%		denní odškodné za dobu léčeni úrazu		denní odškodné za pobyt v nemocnici z důvodu úrazu (od 3. dne)	
		bez PP 100 000 - 3 000 000 Kč	s PP 100 000 - 1 500 000 Kč	od ☒ 10. dne ☐ 15. dne ☐ 22. dne			
Pojistná částka (Kč)	100 000 - 3 000 000 Kč	200 000	500 000	50 - 500 Kč (lze sjednat pouze s TN, max. 0,001 TN)	200	50 - 500 Kč	200

Přípojištění pro případ nemoci

Riziko	denní odškodné za pracovní neschopnost (od 29. dne)	denní odškodné za pobyt v nemocnici (od 3. dne)
Pojistná částka (Kč)	50 - 500 Kč	200

Přípojištění invalidity

Pojistná částka
500 000 Kč
(100 000 - 2 000 000 Kč)

Měsíční pojistné za investiční pojištění celkem

Pojistné období

měsíční

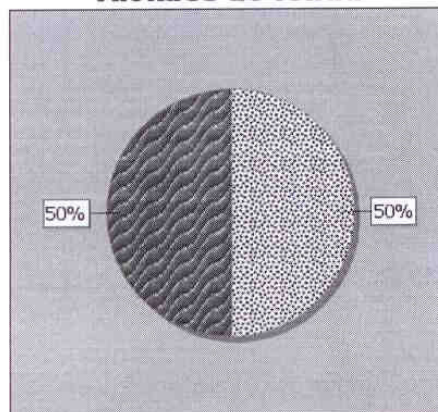
Lhůtní pojistné
(min. 300 Kč)

1 488 g
měsíční pojistné (f) * počet měsíců poj. období

SPECIFIKACE UMÍSTĚNÍ PLATBY POJISTNÉHO

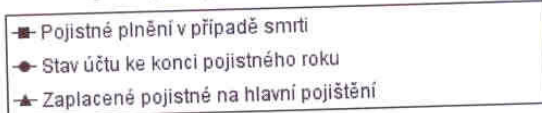
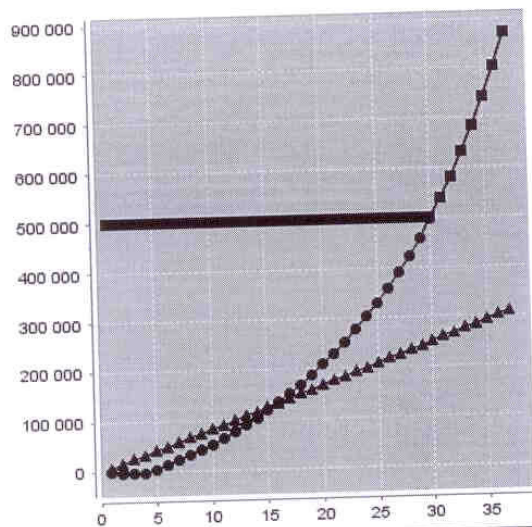
Název portfolia	Alokační poměr v %	Výnos v %
CONSEQ Progresivní portfolio	50	8
CONSEQ Balancované portfolio	50	6
CONSEQ Nemovitostní portfolio	-	-
CONSEQ Portfolio nových ekonomik	-	-
Pioneer P.F. - Global Changes	-	-
Pioneer P.F. - Global Balanced 50	-	-
Pioneer P.F. - Global Defensive 20	-	-

Alokace do fondů

VÝVOJ ÚČTU IŽP

Rok	Zaplatené pojistné za hlavní pojištění (včetně MP a přírážky za zdravotní stav)	Stav účtu ke konci pojistného roku	Pojistné plnění v případě smrti	Odkupné ke konci roku
1	8 400 Kč	-498 Kč	500 000 Kč	0 Kč
2	16 800 Kč	-1 372 Kč	500 000 Kč	0 Kč
3	25 200 Kč	-2 266 Kč	500 000 Kč	0 Kč
4	33 600 Kč	-3 184 Kč	500 000 Kč	0 Kč
5	42 000 Kč	4 732 Kč	500 000 Kč	4 732 Kč
6	50 400 Kč	13 152 Kč	500 000 Kč	13 152 Kč
7	58 800 Kč	22 145 Kč	500 000 Kč	22 145 Kč
8	67 200 Kč	31 743 Kč	500 000 Kč	31 743 Kč
9	75 600 Kč	41 982 Kč	500 000 Kč	41 982 Kč
10	84 000 Kč	52 898 Kč	500 000 Kč	52 898 Kč
11	92 400 Kč	64 529 Kč	500 000 Kč	64 529 Kč
12	100 800 Kč	76 915 Kč	500 000 Kč	76 915 Kč
13	109 200 Kč	90 096 Kč	500 000 Kč	90 096 Kč
14	117 600 Kč	104 115 Kč	500 000 Kč	104 115 Kč
15	126 000 Kč	119 015 Kč	500 000 Kč	119 015 Kč
16	134 400 Kč	134 849 Kč	500 000 Kč	134 849 Kč
17	142 800 Kč	151 676 Kč	500 000 Kč	151 676 Kč
18	151 200 Kč	169 564 Kč	500 000 Kč	169 564 Kč
19	159 600 Kč	188 589 Kč	500 000 Kč	188 589 Kč
20	168 000 Kč	208 829 Kč	500 000 Kč	208 829 Kč
21	176 400 Kč	230 366 Kč	500 000 Kč	230 366 Kč
22	184 800 Kč	253 286 Kč	500 000 Kč	253 286 Kč
23	193 200 Kč	277 678 Kč	500 000 Kč	277 678 Kč
24	201 600 Kč	303 642 Kč	500 000 Kč	303 642 Kč
25	210 000 Kč	331 183 Kč	500 000 Kč	331 183 Kč
26	218 400 Kč	360 301 Kč	500 000 Kč	360 301 Kč
27	226 800 Kč	391 204 Kč	500 000 Kč	391 204 Kč
28	235 200 Kč	424 140 Kč	500 000 Kč	424 140 Kč
29	243 600 Kč	459 425 Kč	500 000 Kč	459 425 Kč
30	252 000 Kč	497 443 Kč	500 000 Kč	497 443 Kč
31	260 400 Kč	538 576 Kč	538 576 Kč	538 576 Kč
32	268 800 Kč	583 222 Kč	583 222 Kč	583 222 Kč
33	277 200 Kč	631 957 Kč	631 957 Kč	631 957 Kč
34	285 600 Kč	685 157 Kč	685 157 Kč	685 157 Kč
35	294 000 Kč	742 841 Kč	742 841 Kč	742 841 Kč
36	302 400 Kč	805 156 Kč	805 156 Kč	805 156 Kč
37	310 800 Kč	872 417 Kč	872 417 Kč	872 417 Kč

Tento modelový příklad předpokládá výnosů nezavazuje ČPP k žádné konkrétní výši plnění.

PŘÍLOHA P IV: MODELOVÝ PŘÍKLAD PRŮBĚHU KŽP U ČPP

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.,
Vienna Insurance Group

KALKULACE pro životní pojištění s Filipem PLUS

Datum a čas kalkulace: 10.05.2011 16:38

Sazba hlavního pojištění: Kapitálové životní pojištění dospělých

Pohlaví: Vstupní věk: Doba pojištění: Pojistné:

A. Pojistná částka na dožití: Pojistné A:
 Pojistná částka pro případ smrti:

B. Zproštění od placení hlavního pojištění Pojistné B:

C. Úrazové připojištění VRČ Pojistné C:

smrt úrazem	denní odškodnění při úrazu	trvalé následky s progresí od 2%	trvalé následky s progresí nad 25%	trvalé následky s progresí nad 50%	trvalé následky s progresí nad 75%
200 000 Kč	200 Kč	200 000 Kč	400 000 Kč	600 000 Kč	800 000 Kč

Riziková skupina:

D. Zdravotně sociální připojištění Pojistné D:

denní odškodné za pracovní neschopnost	denní odškodné za pobyt v nemocnici
200 Kč	200 Kč

Riziková skupina:

Pojistné období: Pojistné celkem:

Lhůtní pojistné:
 Lhůtní pojistné po slevě:

JEDNORÁZOVÉ A BĚŽNÉ ROČNÍ POJISTNÉ - porovnání:

Jednorázové pojistné (bez připojištění):	111 282 Kč + 60 %
Běžné pojistné za 1 rok s připojištěním:	10 260 Kč vzhledem k jednorázovému pojistnému
Běžné pojistné za 1 rok bez připojištění:	4 812 Kč
Celkem běžné pojistné s připojištěním:	379 620 Kč
Celkem běžné pojistné bez připojištění:	178 044 Kč

ODHAD VÝVOJE KAPITÁLOVÉ HODNOTY VČETNĚ VÝNOSŮ

SAZBA HLAVNÍHO POJIŠTĚNÍ:

kapitálové životní pojištění dospělých

Pojistné: **běžné**
Frekvence placení splátek pojistného: **měsíční**

Pro pana/pani/slečnu: _____ 10. květen 2011

VSTUPNÍ ÚDAJE:

Pohlaví: **žena**
Věk: **23 let**
Pojistná doba: **37 let**
Pojistná částka na DOŽITÍ: **200 000 Kč**
Pojistná částka na SMRT: **200 000 Kč**

JEDNORÁZ. A BĚŽNÉ ROČNÍ POJISTNÉ:

Jednorázové pojistné:	111 282 Kč
Běžné pojistné za 1 rok s přípoj.:	10 260 Kč
Běžné pojistné za 1 rok bez přípoj.:	4 812 Kč
Celkem běžné pojistné s přípoj.:	379 620 Kč
Celkem běžné pojistné bez příp.:	178 044 Kč

Poznámka: součet za 1 rok a celkový součet (za 37 let) jsou spočítány pro aktuálně zvolené, t.j. MĚSÍČNÍ placení. Pro jinou frekvenci samozřejmě vyjde jiná hodnota. + 60,0 % vzhledem k jednoráz. poj.

AKTUÁLNÍ LHŮTNÍ POJISTNÉ:

Lhůtní (měsíční) pojistné: **855 Kč**

OČEKÁVANÝ ÚROK PO DOBU POJIŠTĚNÍ:

Celkový očekávaný úrok: **4,00%**

Poj.doba: Kapitálová hodnota:

0	0 Kč
1	0 Kč
2	1 735 Kč
3	5 333 Kč
4	9 071 Kč
5	12 959 Kč
6	17 129 Kč
7	21 465 Kč
8	25 973 Kč
9	30 661 Kč
10	35 534 Kč
11	40 602 Kč
12	45 872 Kč
13	51 351 Kč
14	57 049 Kč
15	62 975 Kč
16	69 135 Kč
17	75 542 Kč
18	82 204 Kč
19	89 132 Kč
20	96 338 Kč
21	103 832 Kč
22	111 628 Kč
23	119 735 Kč
24	128 171 Kč
25	136 948 Kč
26	146 079 Kč
27	155 583 Kč
28	165 477 Kč
29	175 775 Kč
30	186 498 Kč
31	197 666 Kč
32	209 299 Kč
33	221 418 Kč
34	234 049 Kč
35	247 217 Kč
36	260 950 Kč
37	275 278 Kč

Životní pojištění s Filipem PLUS - Kapitálové pojištění dospělých a důchodové pojištění

Verze 4.00, od 1.4.2008

10. květen 2011

aktual: 14.3.2008 14:30

Pohlaví: **žena**
 Věk: **23**
 Pojistná doba: **37**
 Pojistná částka DOŽITÍ: **200 000 Kč**
 Pojistná částka SMRT: **200 000 Kč**

Jednorázové pojistné: **111 282 Kč**
 Běžné pojistné za 1 rok (s/bez připoj.): **10 260 Kč**
 Lhůtní pojistné: **855 Kč**
 Celkový očekávaný úrok: **4,00%**

4 812 Kč
(pro měsíční plac.)

Produkt: KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ DOSPĚLÝCH - běžně placeno

Pojistná doba	Celkem zaplacené pojistné	Zaplacené pojistné bez připojištění	Garantovaná kapitálová hodnota	Výnos z kapitálové hodnoty	Výnosy celkem	Kapitálová hodnota včetně výnosů	Odkupná hodnota po zdanění
0	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
1	10 260 Kč	4 812 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
2	20 520 Kč	9 624 Kč	1 722 Kč	13 Kč	13 Kč	1 735 Kč	1 735 Kč
3	30 780 Kč	14 436 Kč	5 264 Kč	55 Kč	69 Kč	5 333 Kč	5 333 Kč
4	41 040 Kč	19 248 Kč	8 889 Kč	111 Kč	182 Kč	9 071 Kč	9 071 Kč
5	51 300 Kč	24 060 Kč	12 602 Kč	168 Kč	357 Kč	12 959 Kč	12 959 Kč
6	61 560 Kč	28 872 Kč	16 530 Kč	228 Kč	599 Kč	17 129 Kč	17 129 Kč
7	71 820 Kč	33 684 Kč	20 552 Kč	290 Kč	913 Kč	21 465 Kč	21 465 Kč
8	82 080 Kč	38 496 Kč	24 671 Kč	353 Kč	1 302 Kč	25 973 Kč	25 973 Kč
9	92 340 Kč	43 308 Kč	28 888 Kč	418 Kč	1 773 Kč	30 661 Kč	30 661 Kč
10	102 600 Kč	48 120 Kč	33 205 Kč	485 Kč	2 329 Kč	35 534 Kč	35 534 Kč
11	112 860 Kč	52 932 Kč	37 627 Kč	553 Kč	2 975 Kč	40 602 Kč	40 602 Kč
12	123 120 Kč	57 744 Kč	42 154 Kč	623 Kč	3 718 Kč	45 872 Kč	45 872 Kč
13	133 380 Kč	62 556 Kč	46 790 Kč	695 Kč	4 561 Kč	51 351 Kč	51 351 Kč
14	143 640 Kč	67 368 Kč	51 537 Kč	768 Kč	5 512 Kč	57 049 Kč	57 049 Kč
15	153 900 Kč	72 180 Kč	56 399 Kč	843 Kč	6 576 Kč	62 975 Kč	62 975 Kč
16	164 160 Kč	76 992 Kč	61 376 Kč	920 Kč	7 759 Kč	69 135 Kč	69 135 Kč
17	174 420 Kč	81 804 Kč	66 474 Kč	999 Kč	9 068 Kč	75 542 Kč	75 542 Kč
18	184 680 Kč	86 616 Kč	71 694 Kč	1 079 Kč	10 510 Kč	82 204 Kč	82 204 Kč
19	194 940 Kč	91 428 Kč	77 039 Kč	1 162 Kč	12 093 Kč	89 132 Kč	89 132 Kč
20	205 200 Kč	96 240 Kč	82 515 Kč	1 247 Kč	13 823 Kč	96 338 Kč	96 313 Kč
21	215 460 Kč	101 052 Kč	88 123 Kč	1 333 Kč	15 709 Kč	103 832 Kč	103 137 Kč
22	225 720 Kč	105 864 Kč	93 869 Kč	1 422 Kč	17 759 Kč	111 628 Kč	110 187 Kč
23	235 980 Kč	110 676 Kč	99 753 Kč	1 513 Kč	19 982 Kč	119 735 Kč	117 470 Kč
24	246 240 Kč	115 488 Kč	105 784 Kč	1 606 Kč	22 387 Kč	128 171 Kč	125 000 Kč
25	256 500 Kč	120 300 Kč	111 964 Kč	1 701 Kč	24 984 Kč	136 948 Kč	132 786 Kč
26	266 760 Kč	125 112 Kč	118 297 Kč	1 799 Kč	27 782 Kč	146 079 Kč	140 837 Kč
27	277 020 Kč	129 924 Kč	124 791 Kč	1 899 Kč	30 792 Kč	155 583 Kč	149 189 Kč
28	287 280 Kč	134 736 Kč	131 451 Kč	2 002 Kč	34 026 Kč	165 477 Kč	157 792 Kč
29	297 540 Kč	139 548 Kč	138 281 Kč	2 107 Kč	37 494 Kč	175 775 Kč	166 718 Kč
30	307 800 Kč	144 360 Kč	145 289 Kč	2 215 Kč	41 209 Kč	186 498 Kč	175 964 Kč
31	318 060 Kč	149 172 Kč	152 482 Kč	2 326 Kč	45 184 Kč	197 666 Kč	185 543 Kč
32	328 320 Kč	153 984 Kč	159 867 Kč	2 440 Kč	49 432 Kč	209 299 Kč	195 470 Kč
33	338 580 Kč	158 796 Kč	167 452 Kč	2 557 Kč	53 966 Kč	221 418 Kč	205 763 Kč
34	348 840 Kč	163 608 Kč	175 247 Kč	2 677 Kč	58 802 Kč	234 049 Kč	216 439 Kč
35	359 100 Kč	168 420 Kč	183 262 Kč	2 801 Kč	63 955 Kč	247 217 Kč	227 518 Kč
36	369 360 Kč	173 232 Kč	191 509 Kč	2 928 Kč	69 441 Kč	260 950 Kč	239 021 Kč
37	379 620 Kč	178 044 Kč	200 000 Kč	3 059 Kč	75 278 Kč	275 278 Kč	260 693 Kč

PŘÍLOHA P V: PŘEHLED RIZIKOVÝCH SKUPIN PRO ÚRAZOVÉ POJIŠTĚNÍ OSOB

Rizikové skupiny pro úrazové pojištění osob	
Riziková skupina	Charakteristika pracovní nebo sportovní činnosti
I.	Zahrnuje osoby, které se v rámci své pracovní činnosti zabývají duševní, řídicí či administrativní nebo nevýrobní činností nebo provádějí lehkou manuální činnost, u které je riziko úrazu srovnatelné s nevýrobní činností. Patří sem např. architekt, cukrář, číšník, ekonom, herec, masér, zlatník.
II.	Zahrnuje osoby, které v rámci své pracovní činnosti vykonávají těžší výrobní či manuální činnost nebo osoby vystavené při nevýrobní činnosti zvýšenému riziku. Patří sem např. automechanik, elektrikář, instalatér, řidič, zámečnick.
III.	Zahrnuje osoby, které vykonávají pracovní činnosti s vysokým rizikem úrazu, jako jsou např. práce v povrchových a hlubinných dolech, záchranné a havarijní báňské záchranné služby, příslušníků hasičských sborů, členů horské a vodní záchranné služby, činnost příslušníků policejních útvarů, bezpečnostních a ochranných služeb, činnost příslušníků vězeňské služby, práce s výbušninami a pyrotechnická práce, práce prováděné v kolejišti železniční dopravy, práce ve výškách nad 10 metrů, práce s vysokým rizikem akutních otrav při údržbě plynových zařízení nebo nádrží a cisteren pro chemické sloučeniny a nebezpečné jedy, práce v chemických laboratořích a chemickém průmyslu, práce s vysokým rizikem popálenin v důsledku vysoké teploty pracovního prostředí (např. práce při havarijních opravách pecí, v hutích apod.), práce pod vodou, činnost speleologů, činnost artistů, kaskadérů a krotitelů zvířete, výzkumná a badatelská činnost v odlehlých krajinách, činnost při provádění typových zkoušek nebo testování motorových vozidel, plavidel, letadel a sportovních létajících zařízení. Dále zahrnuje profesionální sportovce.
Pro zařazení pojišťované osoby do příslušné rizikové skupiny je rozhodující, zda tato osoba převážně vykonává pracovní činnost uvedenou v příslušné rizikové skupině. Převážně vykonávanou pracovní činností (povoláním) se rozumí činnost, která je podstatnou náplní uvedeného povolání.	

PŘÍLOHA P VI: SROVNÁNÍ POJISTNÝCH PODMÍNEK U ČPP

Srovnání pojistných podmínek		
Produkt	Kapitálové životní pojištění s Filipem PLUS	Investiční životní pojištění EVROPSKÁ JISTOTA
Vstupní věk	min. vstupní věk ---	min. vstupní věk 15 let
	max. vstupní věk dětí 17 let	---
	max. vstupní věk dospělých 60 let	max. vstupní věk 65 let
Do věku	u dětí do 27 let	do 75 let
	u dospělých do 70 let	
Min. délka pojištění	10 let	10 let
Pojistná částka		
- pro případ smrti	u dětí 30 000,- Kč	min. 30 000 - 3 000 000,- Kč
	u dospělých 30 000 - 3 000 000,- Kč	u vstupního věku 55 let a výše min. 10 000 - 3 000 000,- Kč
- pro případ dožití	u dětí 30 000,- Kč	výše hodnoty účtu v den konce pojištění
	u dospělých 40 000,- Kč	
Způsob placení pojistného	běžné - měsíční	běžné - měsíční
Možnost vkladu mimořádného pojistného	ANO	ANO
Možnost bonusu	NE	NE
Možnost odkupného	ANO, min. po 2 letech trvání pojištění a zaplacení pojistného za 2 roky	ANO, v případě kladné hodnoty účtu

PŘÍLOHA P VII: SROVNÁNÍ CEN POJIŠTĚNÍ A PŘIPOJIŠTĚNÍ U MODELOVÝCH PŘÍKLADŮ ČPP

Srovnání cen pojištění a připojištění				
	Kapitálové životní pojištění s Filipem PLUS	Investiční životní pojištění EVROPSKÁ JISTOTA	Výše poplatků placených klientem za sjednané pojištění	
			KŽP	IŽP
Hlavní pojištění				
PČ pro případ smrti	200 000,- Kč	500 000,- (plnění vyšší z obou hodnot)	401,- Kč	700,- Kč
PČ pro případ dožití	200 000,- Kč	aktuální hodnota účtu		
Připojištění rizik				
Zproštění od placení hlavního pojištění	√	√	10,- Kč	14,- Kč
Úrazové připojištění				
Smrt úrazem	200 000,-	200 000,-	177,- Kč	254,- Kč
Trvalé následky úrazu	s progresí od 2 % - 200 000,- Kč	s progresí od 10 % - 500 000,- Kč		
	s progresí nad 25 % - 400 000,- Kč			
	s progresí nad 50 % - 600 000,- Kč			
	s progresí nad 75 % - 800 000,- Kč			
denní odškodné za dobu léčení úrazu	více než 21. dní -200,-	od 10. dne - 200,- Kč		
denní odškodné za pobyt v nemocnici z důvodu úrazu	---	od 3. dne - 200,- Kč		
Zdravotně sociální připojištění				
Denní odškodné za pracovní neschopnost (od 29. dne)	200,- Kč	200,- Kč	267,- Kč	380,- Kč
Denní odškodné za pobyt v nemocnici (od 3. dne)	200,- Kč	200,- Kč		
Připojištění invalidity	---	500 000,- Kč	0,- Kč	140,- Kč
Celkem lhůtní pojistné (měsíční)			855,- Kč	1488,- Kč

PŘÍLOHA P VIII: SROVNÁNÍ CEN POJIŠTĚNÍ A PŘIPOJIŠTĚNÍ U KŽP MEZI ČPP A KOOPERATIVOU

Srovnání cen pojištění a připojištění					
	Kapitálové životní pojištění s Filipem PLUS	Kapitálové životní pojištění HARMONIE	Výše poplatků placených klientem za sjednané pojištění		
			ČPP	Kooperativa	
Hlavní pojištění					
PČ pro případ smrti	200 000,- Kč	100 000,-Kč	401,- Kč	200,- Kč	
PČ pro případ dožití	200 000,- Kč	100 000,- Kč		40,- Kč	
Připojištění rizik					
Úrazové připojištění					
Smrt úrazem	200 000,-	200 000,-	177,- Kč	14,-	
Trvalé následky úrazu	s progresí od 2 % - 200 000,- Kč	s progresí od 25 % - 500 000,- Kč			120,- Kč
	s progresí nad 25 % - 400 000,- Kč				
	s progresí nad 50 % - 600 000,- Kč				
	s progresí nad 75 % - 800 000,- Kč				
Tělesné následky způsobené úrazem	---	50 000,- Kč			64,- Kč
denní odškodné za dobu léčení úrazu	více než 21. dní - 200,-	---			0,- Kč
denní odškodné za pobyt v nemocnici z důvodu úrazu	---	---			
Zdravotně sociální připojištění					
Denní odškodné za pracovní neschopnosti (PČ na den)	od 29. dne - 200,- Kč	od 15. dne - 200,- Kč	267,- Kč	60,- Kč	
Denní odškodné za pobyt v nemocnici (PČ na den)	od 3. dne - 200,- Kč	od 3. dne - 300,- Kč			516,- Kč
Připojištění invalidity	---	---	0,- Kč	0,- Kč	
Celkem lhůtní pojistné (měsíční)			855,- Kč	1014,- Kč	

PŘÍLOHA P IX: SROVNÁNÍ CEN POJIŠTĚNÍ A PŘIPOJIŠTĚNÍ U IŽP MEZI ČPP A KOOPERATIVOU

Srovnání cen pojištění a připojištění				
	Investiční životní pojištění EVROPSKÁ JISTOTA	Investiční životní pojištění PERSPEKTIVA	Výše poplatků placených klientem za sjednané pojištění	
			IŽP	IŽP
Hlavní pojištění				
PČ pro případ smrti	500 000,- Kč (plnění vyšší z obou hodnot)	---	700,- Kč	0,- Kč
PČ pro případ dožití	aktuální hodnota účtu	aktuální hodnota účtu		
Připojištění rizik				
Úrazové připojištění				
Smrt úrazem	200 000,- Kč	200 000,- Kč	254,- Kč	16,- Kč
Trvalé následky úrazu	s progresí od 10 % - 500 000,- Kč	s progresí od 0,1 % - 500 000,-		100,-
denní odškodné za dobu léčení úrazu	od 10. dne - 200,- Kč/den	od 8. dne - 200,- Kč/den		
denní odškodné za pobyt v nemocnici z důvodu úrazu	od 3. dne - 200,- Kč	---		0,- Kč
Zdravotně sociální připojištění				
Denní odškodné za pracovní neschopnosti (PČ na den)	od 29. dne - 200,- Kč	od 15. dne - 200,- Kč	380,- Kč	164,-
Denní odškodné za pobyt v nemocnici (PČ na den)	od 3. dne - 200,- Kč	od 3. dne - 200,- Kč		20,-
Připojištění invalidity	500 000,- Kč	---	140,- Kč	0,- Kč
Celkem lhůtní pojistné (měsíční)			1488,- Kč	min. 435,- Kč